

THE SARUM RITE
Breviarium Sarisburiense cum nota.

Tome A.
Fascicule 23.
Pages [943]-[1034].

Tabula festorum divisione.
Ordinarium misse.
Misse votive.

Edited by William Renwick.

HAMILTON ONTARIO.
THE GREGORIAN INSTITUTE OF CANADA.
MMXIII.

The Sarum Rite is published by The Gregorian Institute of Canada/L'Institut grégorien de Canada, c/o School of the Arts, McMaster University, 1280 Main Street West, Hamilton, Ontario, Canada L8S 4L8. The Gregorian Institute of Canada is affiliated with the School of the Arts, McMaster University.

The Sarum Rite is distributed over the internet through .pdf files located at: www.sarum-chant.ca

This document first published January 1, 2013.
Revised June 2022.

All rights reserved. This publication may be downloaded and stored on personal computers, and may be printed for purposes of research, study, education, and performance. No part of this publication may be uploaded, printed for sale or distribution, or otherwise transmitted or sold, without the prior permission in writing of the Gregorian Institute of Canada.

The Gregorian Institute of Canada/L'Institut grégorien du Canada is a charitable organization registered by the Federal Government of Canada.

www.gregorian.ca

© The Gregorian Institute of Canada, 2013.

Tabula de festorum divisione.

[84v.]

Estum dividitur in festum duplex et in festum simplex.

¶ Festum duplex dividitur. In principale duplex. In majus duplex. In minus duplex. In inferius duplex.

¶ Principale duplex est scilicet : dies natalis Domini, dies epyphanie, dies pasche, dies ascensionis, dies penthecostes, dies assumptionis, festum loci, festum dedicationis.

Principale duplex.

¶ Et nota quod si principale duplex in una die evenerit : et in die sequenti majus duplex de quo fieri debeat servitium, vel econverso : tunc ultimum festum habebit utrasque vespervas : nisi in primo sabbato adventus Domini : in sabbato passionis, in sabbato ramis palmaram vel in quarta feria ante pascha evenerit. Iste predictae dominice et cena Domini semper habebunt suas primas vespervas de quocunque fit servitium in die precedenti : et tantum solennis memoria de festis in his diebus contingentibus.

Nota.

¶ Et nota quod in his festis scilicet principalibus et majoribus, vij. viij. et ix. lectiones : in cappis sericis legantur : tamen in die omnium sanctorum iij. prime lectiones in cappis sericis legantur. Etiam in his festis thurificanda sunt altaria per ecclesiam similiter in singulis nocturnis, scilicet ad ij. v. et vij. lectionem thurificetur altare principale ab aliquo sacerdote in cappa serica : chorus quoque ab uno solo puero incensetur : sed in tempore paschali non incensetur altare neque chorus ad lectiones.

Nota.

¶ Majus duplex est scilicet dies purificationis, festum Sancte Trinitatis, festum Corporis Christi, festum visitationis, festum reliquiarum, festum Nominis Jesu, festum nativitatis beate Marie, festum omnium sanctorum.

Majus duplex.

¶ Et nota quod si majus duplex in una die evenerit et minus duplex in die sequenti vel econverso : majus habebit utrasque vespervas nisi impediatur ut supra. Etiam si minus duplex vel inferius duplex inter duo majora duplicia evenerint, tunc minus duplex vel inferius duplex carebit utrisque vespervas.

Nota.

¶ Minus duplex est festum sancti Stephani, festum sancti Johannis apostoli : festum sanctorum innocentium, festum sancti Thome martyris, dies circuncisionis : festum annuntiationis beate Marie, ferie ij. iij. iiij. hebdomadarum pasche, et penthecostes, dominica in octavis pasche, inventio sancte crucis : nativitas sancti Johannis baptiste : festum apostolorum Petri et Pauli, translatio sancti Thome :

Minus duplex.

transfiguratio : exaltatio sancte crucis : conceptio beate Marie.

Nota. ¶ Et nota quod si minus duplex in una die evenerit et in die sequenti inferius duplex vel econverso : ultimum festum habebit utrasque vespas nisi impediatur ut supra.

Inferius duplex. ¶ Inferius duplex est scilicet festum sancti Andree, Thome apostoli, Matthei apostoli, Gregorii pape et doctoris, Ambrosii episcopi et doctoris, Georgii martyris, Marci evangeliste, apostolorum Philippi et Jacobi, Augustini Anglorum apostoli, Jacobi apostoli, Bartholomei apostoli, Augustini episcopi et doctoris, Matthei apostoli, Michaelis archangeli, Hieronimi presbyteri et doctoris, translatio sancti Edwardi, Luce evangeliste, apostolorum Simonis et Jude. Festum sancti Georgii, secundum constitutiones provinciales est majus duplex. Et consulo ut ita servetur licet consuetudo hoc non habeat.¹

Nota. ¶ Et nota quod memorie de duplicibus festis semper erunt solennes.

Festum simplex dividitur in invit. triplex. ¶ Festum simplex dividitur in Invitorium triplex. ¶ Invitorium duplex. ¶ Invitorium simplex. ¶ Invitorium iij. vel de sanctis, vel de octava.

De sanctis. ¶ De sanctis sunt scilicet festa sancti Nicolai, conversio Pauli, cathedra Petri, Johannis ante portam Latinam, translatio sancti Edmundi, Barnabe apostoli, commemoratio sancti Pauli, Marie Magdalene, Anne matris Marie, ad vincula sancti Petri, sancti Laurentii, decollatio sancti Johannis baptiste, Michaelis in monte Tumba, Martini episcopi et confessoris, Edmundi archiepiscopi.

Nota. ¶ Et nota quod si in aliquo sabbato a *Dómine ne in ira.* usque ad passionem vel ab octavis pasche usque ad adventum Domini : vel a secunda dominica adventus Domini usque ad festum nativitatis aliquod festum simplex ix. vel iij. lectionum cum regimine chori evenerit, vespere in sabbato erunt de dominica et memoria de festo : nisi tale festum fuerit quod in vj. feria precedenti suas primas vespas habere non poterit : et nisi octava epyphanie vel alie octave cum regimine chori in sabbato contigerint. Etiam si duplex festum in sabbato contigerit et festum simplex ix. vel iij. lectionum cum regimine chori in ij. feria sequenti : et aliud festum duplex in iij. feria proxima sequente : tunc in dominica vespere erunt de festo ix. vel iij. lectionum cum regimine chori et sic dominica carebit utrisque vespas. Et sic nota quod omnes sunt dominice et non alia festa que omnino carent utrisque vespas nisi quando festum simplex ix. vel iij. lectionum cum regimine chori inter duo festa duplicia evenerit.

Nota. ¶ Et nota quod memorie de istis festis simplicibus invitorium iij. habentibus in

Tabula de festorum divisione.

---

principalibus et majoribus festis erunt sub silentio, etiam in minoribus ad j. vespervas sed ad ij. vespervas in minoribus et inferioribus ad utrasque vespervas erunt solennes.

¶ De octavis vel quando dies infra octavas sunt cum regimine chori : vel quando dies octava tantum est cum regimine chori.

De octavis.

¶ Quando dies infra octavas sunt cum regimine chori ut sunt iste octave scilicet epyphanie : ascensionis : Corporis Christi : visitationis : Nominis Jesu : assumptionis : nativitatis Marie : dedicationis ecclesie : si extra adventum et lxx. evenerit et festum loci si habet octavas.

Quando dies infra octavas sunt cum reg. cho.

¶ Et nota quod iste octave semper habebunt ij. vespervas et tantum memoriam de festo, de dominica, vel de commemoratione in crastino contingente, nisi duplex festum in octava vel in crastino octave forte contigerit : vel tale festum ix. vel iij. lectionum cum regimine chori : si infra tempus paschale evenerit quod suas ij. vespervas habere non poterit : tunc vespere erunt de festo : et solennis memoria de octava. Dominica tamen in hoc casu utrisque carebit vespervis ut talis octava dies utrasque habeat. In ipsa tamen octava die : de festo iij. lectionum fiant medie lectiones si proprie habeantur. In dominica vero infra octavas nunquam fient quando de octava fit servitium.

Nota.

¶ Et nota quod memorie de istis octavis semper erunt solennes de quocunque fit servitium.

Nota.

¶ Quando tantum dies octava est cum regimine chori : ut sunt octave scilicet apostolorum Petri et Pauli : nisi festum loci fuerit : dedicationis ecclesie si infra adventum vel lxx. evenerit.

Quando dies tantum est cum regi. cho.

¶ Et nota quod memorie de istis octavis in principalibus et majoribus festis ad utrasque vespervas erunt sub silentio : etiam in minoribus ad j. vespervas, sed ad ij. vespervas in minoribus, et [in]² inferioribus ad utrasque vespervas, erunt solennes.

Nota.

¶ Invitatorium duplex vel cum regimine chori vel sine regimine chori.

Invitat. duplex cum regi chori.

¶ Cum regimine chori vel de sanctis vel de diebus infra octavas cum regimine chori vel de commemoratione vel de dominica.

¶ De sanctis nota quod generaliter per totum annum observetur quod quodlibet festum ix. vel iij. lectionum cum regimine chori ad minus habeat unas vespervas nisi quando inter duo festa evenerit, habebit etiam ij. vespervas nisi impediatur per aliud festum cum regimine chori per dominicam vel per commemorationem. Et si non poterit habere ij. vespervas habeat tamen memoriam nisi ad j. vespervas in die circuncisionis : quia ibi non fiat aliqua memoria de sancto Silvestro. Et memorie de

De sanctis nota.

istis festis fiant ut supra de festis invitatorium iij. habentibus.

*De diebus
infra oct. cum
regi. chor.*

¶ De diebus infra octavas cum regimine chori nota quod quodcunque festum ix. vel iij. lectionum cum regimine chori infra octavas ante vij. diem evenerit, totum servitium erit de festo : et habebit utrasque vespervas etiam in sabbato et in dominica : et solennis memoria de octavis ad utrasque vespervas et ad matutinas et ad missam.

Nota.

¶ Et nota quod memorie de istis octavis semper erunt solennes de quocunque fit servitium, licet festum loci vel festum dedicationis infra octavas evenerit.

*De commemo-
rationibus nota.*

¶ De commemorationibus nota quod si fiat servitium de aliqua commemoratione in crastino alicujus sancti ix. vel iij. lectionum cum regimine chori : vel alicujus dominice, vespere erunt de commemoratione et tantum memoria de festo vel de dominica nisi tale festum vel dominica fuerit quod suas j. vespervas habere non poterit : tunc fiat tantum memoria de commemoratione. Sciendum est etiam quod singulis ebdomadis per adventum nisi in iij. ebdomada, similiter ab octavis epyphanie usque ad iiiij. feriam in capite jejunii : et a dominica in albis usque ad festum penthecostes et a festo Trinitatis usque ad adventum Domini fiet servitium de commemorationibus si tot dies vacaverint in quibus commemoratio potest fieri, et si tantum due ferie vacaverint fiat servitium de festo loci : et de commemoratione beate Marie : si autem tantum una feria vacaverit tunc fiat de commemoratione beate Marie, impediatur autem servitium de commemoratione per festum ix. et iij. lectionum cum regimine chori, per octavam cum regimine chori : per ij. et iiiij.³ feriam rogationum : per propria R̄. et proprias laudes sanctorum, per jejunium iiiij. temporum : per vigiliam sanctorum quamvis de temporali fuerit, et fiat servitium de sancta Maria in sabbato nisi impediatur ut supra. Cum autem in sabbato propter predicta impedimenta plenum servitium de sancta Maria fieri non poterit : tunc in aliqua alia feria ipsius ebdomade ubi convenientius possit celebrari, celebretur. Regula xj. milium virginum patet in die earundem.⁴

[85v.]

Nota.

¶ Etiam nota quod si aliquod festum cum regimine chori in aliqua ebdomada celebretur : et in crastino plenum servitium de sancta Maria fieri debeat, tunc in ipso festo fiant vespere de sancta Maria : nisi duplex festum fuerit : vel festum cum regimine chori unde suas j. vespervas habere non poterit : et nisi in octava cum regimine chori : tunc enim fiat memoria de sancta Maria solenniter : et semper cum hac antiphona, *Sub tuam protectionem*. per adventum vero cum hoc V̄. *Egrediétur virga*. Oratio *Deus qui de beáte*. Ab octavis epyphanie usque ad purificationem cum hoc V̄. *Sancta Dei génitrix*. Oratio *Deus qui salútis*. In alio tempore anni V̄. *Sancta*

Dei. Oratio Concède nos.

In commemorationibus nulla fiat memoria de cruce : nec de omnibus sanctis : sed de festo : vel octava sine regimine chori si contigerit. Tamen per adventum si fit memoria de adventu sed non de omnibus sanctis. In tempore paschali memoria de resurrectione sed non da cruce : nec de omnibus sanctis.

¶ Sciendum est etiam quod nulla commemoratio habebit ij. vespas nec memoriam in loco ij. vesperarum. *Nota.*

¶ Etiam nota quod in festis beate Marie et in octavis ejusdem nulla fiat memoria de commemoratione ejusdem in crastino contingenti, similiter fiat de aliis commemorationibus. *Nota.*

¶ Et nota quod memorie de commemorationibus semper erunt solennes. *Nota.*

¶ Notandum est etiam quod ad missas de commemorationibus infra lxx. dicitur sequentia et non tractus. Et quando sequentia vel tractus immediate sequitur gradale : tunc non repetatur gradale. Etiam in tempore paschali ad matutinas de commemoratione dicitur una sola antiphona super tres primos psalmos licet tres proprie antiphone habeantur. *Nota.*

¶ De dominicis vel principaliter privilegiatis, vel majus privilegiatis : vel minus privilegiatis : vel inferius privilegiatis. *De dominicis principaliter privilegiatis.*

De principaliter privilegiatis nota quod dominice principaliter privilegiate sunt dominica prima adventus Domini, dominica passionis, et dominica in ramis palmarum.

¶ Quodcunque festum licet principale duplex fuerit in his dominicis evenerit festum debet differri in crastinum, vel ulterius si necesse fuerit : et iste dominice semper habebunt j. vespas sed ij. vespere possunt esse de festo duplici infra passionem : vel de festo simplici ix. lectionum vel de commemoratione infra adventum. Et memorie de istis dominicis semper erunt solennes.

¶ De majus privilegiatis, nota quod dominice majus privilegiate sunt. Dominica secunda, tertia, et quarta adventus Domini : et omnes dominice a lxx. usque ad dominicam passionis. Iste dominice sunt sic privilegiate : quod si minus duplex : vel inferius duplex in his dominicis evenerit festum debet differri sed si principaliter duplex vel majus duplex in his dominicis evenerit servitium est de festo et hystoria cantetur in iij. feriis per hebdomadas. *De dominicis majus privilegiatis.*

¶ Etiam nota quod quodcunque festum in xl. celebrandum contigerit nichil de completorio xl. mutandum est : nisi quod in festo annunciationis dicitur in fine *Nota.*

hymni, *Glória tibi Dómine*. si extra passionem evenerit. Et memorie de istis dominicis semper erunt solennes.

*De dominicis
minus
privilegiatis.*

¶ De minus privilegiatis nota : quod dominice minus privilegiate sunt ille dominice in quibus inchoande sunt hystorie scilicet prima dominica in qua inchoanda est hystoria *Dómine ne in ira*. que dominica est sic privilegiata : quod si festum simplex ix. lectionum in illa dominica evenerit et tempus breve fuerit : scilicet continens unam dominicam tantum infra octavas epyphanie et lxx. festum ix. lectionum debet differri. Tamen si tempus prolixum fuerit inter dominicam in qua inchoanda est hystoria et lxx. festum ix. lectionum in eadem dominica in qua contigerit celebretur. Dominica etiam minus privilegiata est dominica proxima ante ascensionem Domini : de qua postea. Similiter omnes iste dominice sunt minus privilegiate : scilicet a *Deus ómnium*. usque ad adventum Domini : in quibus inchoande sunt hystorie : quod si festum simplex ix. lectionum in ipsis dominicis evenerit festum debet differri in crastinum nisi ad vincula sancti Petri : vel decollatio sancti Johannis baptiste, vel tale festum ix. lectionum quod in crastino sequitur aliud festum ix. lectionum et nisi sint octave cum regimine chori. Si vero festum ix. lectionum et inchoatio hystorie in aliqua dominica infra octavas cum regimine chori concurrant : servitium erit de festo novem lectionum et memoria de octava, de dominica : et de Trinitate : cum ceteris que pertinent. Cum itaque ob aliquam predictarum causarum aliqua hystoria in sua dominica inchoari non poterit : tunc per ebdomadam si ferie vacaverint inchoetur : ita quod memorie non omittantur. Si vero nulla feria vacaverit : et hystoria duratura fuerit plusquam per unam ebdomadam, tunc differatur usque ad proximam dominicam : vel dominicam sequentem, veruntamen si non fuerit duratura nisi per unam dominicam tantum : tunc ex necessitate in mediis feriis per ebdomadam tota cantetur hystoria, et expositio evangelii et ℞. ferialia eo anno non dicuntur, preter unum solum ℞. feriale quod legitur in ultima feria loco ix. ℞. ita quod si aliquod festum iij. lectionum ibidem reperiatur nichil fiat de festo nisi memoria ad vespervas, et ad matutinas de sancta Maria.

Nota. ¶ Et nota quod in omnibus sabbatis per estatem : scilicet a *Deus ómnium*. usque ad adventum Domini fiat processio ante crucem : nisi duplex festum fuerit : et nisi aliqua dominica debeat differri propter prolixitatem temporis : tunc nulla fiat processio : tamen in exaltatione sancte crucis fiat processio ante crucem si in dominica contigerit, licet duplex festum fuerit, et memorie de istis dominicis in

duplicibus festis erunt sub silentio : in aliis vero festis erunt solennes memorie. Et quotiens in sabbato ad vespervas per predictum tempus dicitur memoria de dominica. Similiter fiat memoria de Trinitate etiam in festo omnium sanctorum : si in sabbato vel dominica evenerit. Item falsi libri habent nullam memoriam de Trinitate in festo omnium sanctorum.

Falsi libri.

¶ De inferius privilegiatis nota quod dominice inferius privilegiate sunt omnes alie medie dominice in quibus hystorie non sunt inchoande scilicet dominice inter primam hystoriam *Dómine ne in ira.* usque ad lxx. si evenerint, et omnes medie dominice a *Deus ómnium.* usque ad adventum Domini.

De inferius privilegiatis.

¶ Et nota quod memorie de istis dominicis in festis duplicibus erunt sub silentio : in aliis vero festis erunt solennes.

¶ Etiam nota quod omnes dominice ab octavis pasche usque ad proximam dominicam ante ascensionem Domini sunt inferius privilegiate : quia si festum iij. lectionum cum regimine chori in ipsis evenerit, festum non debet differri : tamen memorie de istis dominicis semper erunt solennes.

¶ Etiam nota quod si in dominica proxima ante ascensionem Domini simplex festum cum regimine chori evenerit, differatur in ij. feriam vel in iij. feriam si ij. feria non vacaverit a festo cum regimine chori. Tamen si festum duplex in proxima dominica ante ascensionem Domini evenerit non differatur.

¶ Et nota quod in omnibus sabbatis ab octavis pasche usque ad ascensionem Domini fiat processio ante crucem cum hac antiphona, *Christus resúrgens.* de quocunque fit servitium : nisi in die inventionis sancte crucis si in sabbato vel in dominica evenerit, et non fiat aliqua alia memoria de resurrectione in sabbato quam antiphona *Christus resúrgens.* cum *℣. Dicant nunc.*

¶ Etiam nota quod quando fit servitium de aliquo sancto in dominica ab octavis pasche usque ad ascensionem Domini, secundum *Allelúya.* ad missam erit unum de illis ix. que intitulantur post octavas pasche et non de dominica.

¶ [Invitatorium duplex]⁵ Sine regimine chori vel de sanctis : vel de octavis.

*Invitatorium duplex sine regimine chori.
De sanctis.*

¶ De sanctis, vel de non conjunctis, vel de conjunctis.

¶ De non conjunctis, nota quod de festis iij. lectionum sine regimine chori infra octavas cum regimine chori contingentibus fiat tantum memoria nisi sint festis⁶ ix. lectionum conjuncta : tunc enim fiant medie lectiones si proprie habeantur sinautem tantum memoria de festo conjuncto : et memoria de istis festis in inferioribus erunt sub silentio in principalibus majoribus et minoribus nichil fiat.

De sanctis non conjunctis.

¶ De conjunctis, vel duplicibus vel simplicibus.

De duplicibus. ¶ De festis conjunctis, festis duplicibus, nota quod memorie de istis festis conjunctis semper erunt solennes, nisi quando hujusmodi duplicia in dominicis celebrantur tunc memorie de sanctis conjunctis erunt sub silentio cum memoria de dominica et de Trinitate. Tamen in exaltatione sancte crucis fiat memoria de martyribus [Cornelio et Cypriano]⁷ solenniter quacunque die evenerit.

¶ Etiam nota quod si festum ix. lectionum propter inchoationem hystorie differatur in crastinum et eidem festo festum iij. lectionum conjunctum fuerit tunc festum conjunctum non debet differri sed in ipsa dominica fiat de eo memoria ad vespervas, et ad matutinas et ad missam et medie lectiones si proprie habeantur : nisi tota hystoria cantanda fuerit. In mediis vero dominicis quando de dominica agitur :
[86v.] de festo iij. lectionum semper erunt medie lectiones sive proprie habeantur sive non nisi R̄. de ij. nocturno cantanda fuerint ibidem.

De simplicibus. ¶ De simplicibus nota quod memorie de istis festis iij. lectionum simplicibus festis ix. lectionum conjunctis in principalibus et majoribus erunt sub silentio in minoribus et inferioribus erunt solennes. Tamen si festum exaltationis sancte crucis in dominica contigerit tunc ad ij. vespervas fiat memoria de sancto Nicomede sub silentio cum memoria dominicali.

De octavis sine regimine chori. ¶ De octavis nota quod memorie de istis octavis sine regimine chori in inferioribus erunt sub silentio in majoribus et minoribus nichil fiat.

¶ Invitatorium simplex, vel de sanctis, vel de feriis.

De sanctis. ¶ De sanctis vel sine nocturnis, vel cum nocturnis.

De sanctis sine nocturnis. ¶ De sanctis sine nocturnis, nota quod memorie de istis festis inferioribus erunt sub silentio : in majoribus et minoribus nichil fiat.

De sanctis cum nocturnis. ¶ De sanctis cum nocturnis, nota quod quando fit servitium de aliquo sancto iij. lectionum infra lxx. usque ad caput jejunii fiat cum nocturnis et nulla memoria de feria. A iiij. vero feria in capite jejunii usque in crastinum octavarum pasche, de hujusmodi festis iij. lectionum fiat tantum memoria ad vespervas et ad matutinas de sancta Maria : que precedet memoriam de Sancto Spiritu.

De feriis. ¶ De feriis vel principaliter privilegiatis : vel majus privilegiatis : vel minus privilegiatis : vel inferius privilegiatis.

De feriis principali privilegiatis. ¶ De feriis principali privilegiatis : nota quod iste ferie sunt principaliter privilegiatas scilicet feria iiij. a in capite jejunii. Feria v. vj. et sabbatum ante pascha et sabbatum ante penthecosten quodcunque vero festum in his feriis evenerit debet

Tabula de festorum divisione.

---

differrī : licet festum loci fuerit : sed si simplex festum fuerit, omnino omittatur : nisi in capite jejunii : tunc enim debet differrī in crastinum vel feriam vj. aut sabbatum.

¶ De feriis majus privilegiatis nota quod ferie majus privilegiate sunt omnes ferie a dominica passionis usque ad cenam Domini. Iste ferie sunt sic privilegiate quod si festum simplex ix. lectionum in his feriis evenerit nichil fiat de festo, si vero duplex festum habebit servitium cum neuma.⁸ et *Jesu Christe.* et cum *Glória Patri.*

*De majus
privilegiatis.*

¶ De feriis minus privilegiatis nota quod ferie minus privilegiate sunt omnes ferie in iij. ebdomada adventus Domini, omnes ferie a capite jejunii usque ad dominicam passionis : et ferie ij. et iiij. rogationum. Iste ferie sunt sic privilegiate quod nichil fiat de commemorationibus neque de festis iij. lectionum nisi tantum memoria ad vespervas et ad matutinas de sancta Maria.

*De minus
privilegiatis.*

¶ De feriis inferius privilegiatis nota quod ferie inferius privilegiate sunt omnes alie ferie per adventum. Iste ferie sunt sic privilegiate, et omnes alie ferie precedentes quod fiat solennis memoria de feria de quocunque fit servitium. Tamen iste ferie inferius privilegiate non excludunt commemorationes.

*De inferius
privilegiatis.*

¶ Nota de quocunque fiat servitium infra adventum fiet solennis memoria de sancta Maria : nisi quando plenum servitium fit de ea : similiter fiat a festo circuncisionis usque ad festum purificationis, etiam ab octava pasche usque ad vigiliam ascensionis fiat solennis memoria de resurrectione : de quocunque fit servitium : nisi in inventione sancte crucis.

¶ *Sequitur tabula.*⁹

A.	1 A.	16. 13. 5. 2.	E.	4 D.	17. 9. 6. 1.
	2 A.	18. 15. 10. 7.		5 D.	19. 11. 8. 3. 14.
	3 A.	12. 9. 4. 1.		1 E.	16. 5.
	4 A.	17. 14. 11. 6. 3.		2 E.	18. 13. 2. 10.
	5 A.	19. 8.		3 E.	15. 12. 7. 4. 1.
B.	1 B.	16. 13. 5. 2.	F.	4 E.	17. 14. 9. 6.
	2 B.	18. 10. 7. 4. 15.		5 E.	19. 8. 3. 11.
	3 B.	17. 12. 9. 1.		1 F.	16. 5.
	4 B.	14. 11. 6. 3.		2 F.	18. 13. 2. 10. 7.
	5 B.	19. 8.		3 F.	15. 12. 4. 1.
C.	1 C.	16. 13. 10. 5. 2.	G.	4 F.	14. 9. 6. 3. 17.
	2 C.	18. 15. 7. 4.		5 F.	19. 11. 8.
	3 C.	17. 12. 9. 1. 6.		1 G.	16. 13. 5.
	4 C.	19. 14. 11. 3.		2 G.	18. 10. 7. 2.
	5 C.	8.		3 G.	15. 12. 9. 4. 1.
D.	1 D.	16.	4 G.	17. 14. 6. 3.	
	2 D.	13. 10. 5. 2.	5 G.	19. 11. 8.	
	3 D.	18. 15. 12. 7. 4.	¶ <i>Explicit Tabula.</i>		

¹⁰ [**¶** *Devota oratio dicenda ante missam.*

Q Eus qui de indignis dignos,
de peccatoribus justos : de
immundis mundos facis,
munda cor et corpus meum ab omni
congitatione¹¹ et sorde peccati, et fac
me dignum altaribus tuis ministrum
et concede propitius, ut in hoc altari
ad quod indignus accedo, hostias
acceptabiles offeram pietati tue pro
peccatis et offensionibus meis, et
innumeris quotidianisque excessibus
et pro omnibus hic circumstantibus,

universisque michi familiaritate et
affinitate conjunctis, atque me odio
aliquo insectantibus et adversantibus,
cunctisque fidelibus Christianis vivis
et mortuis et per eum sit tibi meum
votum atque sacrificium acceptabile
qui se tibi Deo Patri obtulit in
sacrificium Jesus Christus filius tuus
Dominus noster. Qui tecum vivit et
regnat in unitate Spiritus Sancti
Deus. Per omnia secula seculorum.
Amen.

¶ *Oratio devota de sacramento altaris.*¹²

Q Mnipotens et misericors
Deus : ecce accedo ad sacra-
mentum Corporis et Sanguinis
Unigeniti Filii tui Domini
nostri Jesu Christi. Accedo inquam
infirmus ad medicum vite immundus
ad fontem misericordie, cecus ad
lumen claritatis eterne, egenus ad
Dominum celi et terre, nudus ad
Regem glorie. Rogo ergo immense
majestatis tue abundantiam : qua-
tenus meam digneris sanare infirmi-
tatem lavare fetiditatem¹³ illuminare
cecitatem, ditare paupertatem, vestire
nuditatem, ut panem angelorum,
Regem regum, Dominum domi-
nantium, tanta reverentia et tremore,
tanta suscipiam contritione et amore,

tanta fide et puritate, tali proposito et
humilitate, sicut expedit anime mee.
Da michi queso illius Domini
Corporis et Sanguinis non solum
suscipere sacramentum : sed etiam
virtutem sacramenti. Dulcissime De-
us da michi sic suscipere corpus
Unigeniti tui Domini nostri Jesu
Christi, quod traxit de virgine Maria :
ut corpori suo mystico merear
incorporari ac inter ejus membra
connumerari. O Pater amantissime :
concede michi dilectum Filium tuum
quem quidem velatum suscipere
propino : revelata tandem facie con-
templari. Qui tecum et cum Spiritu
Sancto vivit et regnat in secula
seculorum. Amen.]

Preparatio ad missam.

[87r.]

¶ *Volens confiteri dicat sacerdoti* Benedícite pater.

Sacerdos. Dóminus sit in corde tuo et in lábiis tuis ad confiténdum ómnia peccáta tua. In nómine Patris et Fílii. *Éc.*

Tunc dicat peccata sua : quibus dictis dicat sacerdos Misereátur tui omnipotens Deus. *Éc.*

Indulgéntiam et absolutiónem. *Éc.*

Méritum passiónis Dómini nostri Jesu Christi, suffrágia sancte matris ecclesie, bona que fecísti et que per Dei grátiam fácies sint tibi in remissiónem peccatórum tuórum.

Injungat penitentiam dicens Et pro peniténtia speciáli dices hoc, et hoc. *vel* fácies hoc, et hoc.

Tunc absolvat dicens Dóminus noster Jesus Christus qui est summus pónitífex per suam piíssimam misericórdiam te absólvat. Et ego auctoritáte michi concéssa absólvo te primo a senténtia minóris excommunicatiónis si indígeas. Deínde absólvo te ab ómnibus peccátis tuis. In nómine Patris et Fílii et Spíritus Sancti. Amen.

[*Ordinarium misse.*]¹⁴

¶ *Sacerdos volens accedere ad altare induat se sacris vestibus dicens.*

Veni Creátor Spíritus, Mentés tuórum vísita :
Imple supérna grátia, Que tu creásti péctora.
Qui Paráclitus díceris, Donum Dei altíssimi :
Fons vivus ignis cháritas, Et spirítalis únctio.
Tu septifórmis múnere, Dextre Dei tu dígitus :
Tu rite promíssum Patris, Sermóne ditans gúttura.
Accénde lumen sénsibus, Infúnde amórem córdibus :
Infirma nostri córporis, Virtúte firmans pérpetim.
Hostem repéllas lóngius, Pacémque dones prótinus :
Ductóre sic te prévio, Vitémus omne nóxium.
Per te sciámus da Patrem, Noscámus atque Fílium :
Te utriúsque Spíritum, Credámus omni témpore.
Sit laus Patri cum Fílio, Sancto simul Paráclyto :
Nobísque mittat Fílius, Carísma Sancti Spíritus. Amen.

℣. Emítte Spíritum tuum et creabúntur.

℞. Et renovábis fáciem terre.

Oratio.

Deus cui omne cor patet, et
omnis volúntas lóquitur et
quem nullum latet secrétum : purífica
per infusiónem Sancti Spíritus cogi-

tatiónes cordis nostri ut te perfécte
diligere et digne laudáre mereámur.
Per Christum Dóminum nostrum.

Deinde sequitur antiphona Introíbo ad altáre Dei. *Ps.* Júdica me Deus et discérne.
[203]. *Totus psalmus dicitur cum Glória. Deinde dicitur antiphona.*
Introíbo ad altáre Dei, ad Deum qui letíficat juventútem meam.

Kyri eléyson. Christe eléyson. Kyri eléyson.

Pater noster.¹⁵ Et ne nos. Sed líbera.

Confitémini Dómino quóniam bonus. Quóniam in séculum misericórdia ejus.

Confiteor Deo : beáte Maríe : ómnibus sanctis : et vobis : peccávi nimis cogi-

tatióne, locutióne, et ópere, mea culpa : precor sanctam Mariám omnes sanctos Dei et vos oráte pro me.

Ministri respondeant Misereátur vestri omnipotens Deus et dimíttat vobis ómnia peccáta vestra : liberet vos ab omni malo : consérvet et confirmet in bono, et ad vitam perdúcat etérnam.

Sacerdos Amen.

*Et postea dicat*¹⁶ Confiteor. *quo dicto : dicat sacerdos* Misereátur vestri. *ut supra.*

Deinde dicat sacerdos Absolutiόνem et remissiόνem ómnium peccatórum vestrórum, spácium vere peniténtias, et emendatióne vite, grátiam et consolatióne Sancti Spíritus tríbuat vobis omnipotens et miséricors Dóminus.

Ministri respondeant Amen.

Confiteor. Misereátur vestri. *et* Absolutiόνem.

Deinde dicat sacerdos versus Adjutórium nostrum in nómine Dómini. Qui fecit celum et terram. Sit nomen Dómini benedíctum. Ex hoc nunc et usque in séculum.

Orémus.

Aufer a nobis Dómine quésumus
omnes iniquitátes nostras : ut ad
sancta sanctorum puris méntibus

mereámur introíre. Per Christum
Dóminum nostrum.

Tunc erigat se sacerdos et osculetur altare et hoc in medio : et signet se in facie sua : ita dicens In nómine Patris et Fílii et Spíritus Sancti. Amen.

Deinde incipiat officium usque

[87v.] **G**loría in excélsis Deo. Et in
terra pax homínibus bone vo-
luntátis. Laudámus te. Benedícimus
te. Adorámus te. Glorificámus te.
Grátias ágimus tibi propter magnam
glóriam tuam. Dómine Deus Rex
celéstis : Deus Pater omnipotens.
Dómine Fili unigénite Jesu Christe.
Spíritus et alme orphanórum paráclite.
Dómine Deus Agnus Dei Fílius

Patris. *Primogénitus Maríe Virginis
Matris.* Qui tollis peccáta mundi :
miserére nobis. Qui tollis peccáta
mundi : súscipe deprecatióne nos-
tram. *Ad Maríe glóriam.* Qui sedes
ad dexteram Patris : miserére nobis.
Quóniam tu solus sanctus. *Mariám
sanctíficans.* Tu solus Dóminus. *Ma-
riám gúbernans.* Tu solus altíssimus.
Mariám corónans. Jesu Christe. Cum

Sancto Spíritu : in glória Dei Patris.

Amen.

Credo in unum Deum. Patrem Omnipotentem factorem celi et terre : visibilium omnium et invisibilium. Et in unum Dominum Jesum Christum Filium Dei unigenitum. Et ex Patre natum ante omnia secula. Deum de Deo : lumen de lumine : Deum verum de Deo vero. Genitum non factum consubstantialem Patri : per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines et propter nostram salutem descendit de celis. Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria virgine : et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pylato : passus et sepultus

est. Et resurrexit tertia die secundum scripturas. Et ascendit in celum sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria iudicare vivos et mortuos : cujus regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum Dominum et vivificantem : qui ex Patre Filioque procedit. Qui cum Patre et Filio simul adoratur et conglorificatur : qui locutus est per prophetas. Et unam sanctam catholicam : et apostolicam ecclesiam. Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi seculi. Amen.

Deinde sequitur Dominus vobiscum. et Oremus. Deinde dicitur Offertorium. Ipse vero accipiens calicem : diligenter ponat in loco suo debito super medium altaris : et inclinato capite parumper elevet calicem utraque manu offerens sacrificium Domino : dicendo hanc orationem.

Oratio.

Suscipe Sancta Trinitas hanc oblationem quam ego indignus peccator offero in honore tuo : beate Marie et omnium sanctorum pro

peccatis et offensionibus meis, pro salute vivorum et requie omnium fidelium defunctorum. In nomine Patris. &c.

Dicta oratione reponat calicem et cooperiat cum corporalibus ponatque panem super corporalia decenter ante calicem vinum et aquam continentem et osculetur patenam et reponat eam a dextris super altare sub corporalibus parum cooperiando. His itaque peractis eat sacerdos ad dextrum cornu altaris : et abluat manus dicens Munda me Domine ab omni inquinamento cordis et corporis mei : ut possim mundus implere

opus sanctum Dómini. *Ablutis manibus sacerdos vertat se ad altare ad divinum officium exequendum, et stans ante altare : inclinatoque capite et corpore junctis manibus dicat.*

Oratio.

IN spíritu humilitátis et in ánimo
contríto suscipiámur Dómine a te
et sic fiat sacrificium nostrum in

conspéctu tuo ut a te suscipiátur
hódie : et pláceat tibi Dómine Deus.

Et erigens se deosculetur altare a dextris sacrificii : et dans benedictionem ultra sacrificium postea signet se dicens In nómine Patris. &c. Deinde vertat se sacerdos ad populum et tacita voce dicat Oráte fratres et soróres pro me : ut meum paritérque vestrum accéptum sit Dómino Deo nostro sacrificium.

Responsio clerici privatim. Spíritus Sancti grátia, illúminet cor tuum et lábia tua : et accípiat Dóminus digne hoc sacrificium laudis de mánibus tuis pro peccátis et offensióibus nostris.

In missis vero pro defunctis post ablutionem manuum sacerdotis : statim incipiat sacerdos junctis manibus in medio altaris conversus ad altare dicens. Hóstias et preces tibi Dómine offérimus.

Et chorus cantando respondeat. Tu súscipe pro animábus illis quarum hódie memóriam ágimus : fac eas Dómine de morte transíre ad vitam.

Et interim dicat sacerdos. In spíritu humilitátis.

[88r.]

Deinde statim dicat conversus ad populum tacita voce. Oráte fratres et sórores pro fidélibus defúntis.

Responsio clerici cantando. Réquiem etérnam dona eis Dómine : et lux perpétua lúceat eis. Quam olim Abrahe promisísti et sémini ejus.

¶ *Notandum quod in omnibus missis pro corpore presenti : et in anniversariis cujuscunque fuerint : et in trigintalibus dicitur Hóstias et preces. cum versu Réquiem etérnam. et Quam olim. In omnibus vero aliis missis pro defunctis non dicuntur nec in die animarum.*

Et reversus ad altare sacerdos secretas orationes dicat juxta numerum antedictarum et ordinem ante epistolam, ita incipiens Orémus.

Quibus finitis dicat sacerdos aperta voce Per ómnia sécula seculórum. manibus non levatis donec dicitur Sursum corda.

¶ *De Trinitate prefatio.*

¶ Térne Deus. Qui cum unigénito Fílio tuo et Spírítu Sancto unus es Deus : unus es Dóminus. Non in uníus singularitáte persóne : sed in uníus Trinitáte substántie. Quod enim de tua glória revelánte te crédimus hoc de Fílio tuo : hoc de Spírítu Sancto sine differentia dis-

cretiónis sentímus : ut in confessióne vere sempiternéque Deitátis : et in persónis proprietas : et in esséntia únitas : et in majestáte adorétur equálitas. Quam laudant ángeli, atque archángeli, chérubin quoque ac séraphin, qui non cessant clamáre una voce dicéntes.

¶ *De Sancto Spiritu prefatio.*

¶ Térne Deus. Per Christum Dóminum nostrum. Qui ascéndens super omnes celos sedénsque ad dexteram tuam promíssum Spírítum Sanctum hodiérna die in filios adoptiónis effúdit. Quaprópter pro-

fúsus gáudiis totus in orbe terrárum mundus exúltat : sed et supérne virtútes atque angélice potestátes hymnum glórie tue concínunt sine fine dicéntes.

¶ *De sancta cruce prefatio.*

¶ Térne Deus. Qui salútem humáni géneris in ligno crucis constituísti : ut unde mors oriebátur : inde vita resúrgeret. Et qui in ligno vícerat : in ligno quoque vincerétur. Per Christum Dóminum nostrum. Per quem majestátem tuam laudant

ángeli : adórant dominatiónes, tremunt potestátes. Celi celorúmque virtútes ac beáta séraphin : sócia exultatióne concélebrant. Cum quibus et nostras voces ut admítte júbeas deprecámur súpplíci confessióne dicéntes.

¶ *De sancta Maria prefatio.*

¶ Térne Deus. Et te in conceptione. Et te in annunciatíone. Et te in assumptione. Et te in nativitate. Et te in visitatióne. Et te in veneratióne beáte et glorióse sempérque vírginis Maríe exultántibus ánimis laudáre benedícere et pre-

dicáre. Que et Unigénitum tuum Sancti Spírítus obumbratióne concépit, et virginitátis glória permanente huic mundo lumen etérnum effúdit Jesum Christum Dóminum nostrum. Per quem *ut supra*.

¶ *De apostolis prefatio.*

Éterne Deus. Et te Dómine suppliciter exoráre : ut gregem tuum pastor etérnus non déseras : sed per beátos apóstolos tuos continúa protectióne custódias. Ut iisdem rec-tóribus gubernétur : quos óperis tui

vicários eidem contulísti préesse pastóres. Et ídeo cum ángelis et archángelis cum thronis et domi-natióibus. Cumque omni militiá celéstis exércitus hymnum glórie tue cánimus sine fine dicétes.

Prefatio communis.

¶ Er ómnia sécula seculórum. Amen.
¶ Dóminus vobiscum. Et cum spíritu tuo.

¶ *Hic elevet sacerdos manus suas dicens*

Sursum corda. Habémus ad Dóminum.

Grátias agámus Dómino Deo nostro. Dignum et justum est.

¶ Vere dignum et justum est, équum et salutáre : nos tibi semper et ubíque grátias ágere, Dómine sancte Pater omnípotens Eterne Deus. Per Christum Dómi-

num nostrum. Per quem majestátem tuam laudant ángeli : adórant domi-natióes tremunt potestátes. Celi celorúmque virtútes, ac beáta séra-phin. &c. *ut supra.*¹⁷

Sanctus Sanctus Sanctus.

Item in aliis prefationibus, Et ídeo. ut supra.

Sanctus Sanctus Sanctus Dóminus Deus sábaoth. Pleni sunt celi et terra glória tua osánna in excélsis. Benedíctus qui venit in nómine Dómini : osánna in excélsis.

Quando ultimo fit servitium de sancta Maria ante adventum : et ante septuagesimam : et in octavis visitationis, assumptionis, et nativitatis beate Marie : tunc dicitur hoc modo.
Benedíctus Maríe filius qui venit in nómine Dómini. &c.

Deinde confestim manibus junctis et oculis elevatis incipiat. Te ígitur clementissime. corpore inclinato donec dixerit Ac pétimus.

[88v.]

Canon.

E ígitur clemētissime Pater per Jesum Christum Fílium tuum Dóminum nostrum súpplīces rogámus. *corpore inclinato donec dicat. ac pétimus. Hic erigens se*

sacerdos osculetur altare a dextris sacrificii dicens, uti accépta habéas et benedicas. Hic faciat sacerdos tres cruces super calicem et panem dicendo, hec ✠ dona, hec ✠ múnera, hec ✠ sancta sacrificia illibáta.

Factis signaculis eleuet manus suas ita dicens.

IN primis que tibi offerimus pro ecclésia tua sancta cathólica quam pacificáre : custódire : adunáre : et régere dignéris toto orbe terrárum una cum fámulo tuo papa nostro N.

et antístite nostro N. *id est proprio episcopo tantum et rege nostro N. Et dicuntur nominatim. Sequatur et ómnibus orthodoxis, atque cathólice et apostílice fidei cultóribus.*

Hic oret pro vivis.

Memento Dómine famulórum familiarúmque tuárum N. et N.

In qua oratione ordo debet attendi propter ordinem charitatis. Quinquies

orat sacerdos. Primo pro seipso. Secundo pro patre et matre, carnali et spiritali : et pro aliis parentibus. Tertio pro amicis specialibus, parochianis et aliis. Quarto pro omnibus astantibus. Quinto pro omni populo Christiano : et potest hic sacerdos omnes suos amicos Deo commendare. Consulo tamen ut nullus ibidem nimis immoretur : tum propter cordis distractionem : tum propter immissiones que

Communicantes et memoriam venerantes. In primis gloriose semperque virginis *inclinando parumper dicat* Marie genitricis Dei : et Domini nostri Jesu Christi. Sed et beatorum apostolorum ac martyrum tuorum Petri, Pauli, Andree, Jacobi, Johannis, Thome, Jacobi, Philippi, Bartholomei, Mathei, Simonis, et

Hic respiciat sacerdos hostiam cum magna veneratione, dicens,

Hanc igitur oblationem servitutis nostre : sed et cuncte familie tue quesumus Domine ut placatus accipias diisque nostros in tua pace dis-

Hic iterum respiciat hostiam dicens.

Quam oblationem tu Deus omnipotens in omnibus quesumus *Hic faciat tres cruces super utraque cum dicat benedictam : ascriptam : rati-* tam : rationabilem, acceptabilemque, facere digneris : ut nobis *Hic*

[89r.]

possunt fieri per angelos malos : tum propter alia pericula. Et omnium circumstantium quorum tibi fides cognita est et nota devotio : pro quibus tibi offerimus, vel qui tibi offerunt hoc sacrificium laudis pro se suisque omnibus, pro redemptione animarum suarum : pro spe salutis et incolumitatis sue tibi que reddunt vota sua eterno Deo vivo et vero.

Thaddei, Lini, Cleti, Clementis, Sixti, Corneli, Cipriani, Laurentii, Grisogoni, Johannis, et Pauli, Cosme et Damiani. Et omnium sanctorum tuorum, quorum meritis precibusque concedas : ut in omnibus protectionis tue muniamur auxilio. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

ponas : atque ab eterna damnatione nos eripi, et in electorum tuorum jubeas grege numerari. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

faciat crucem super panem dicens corpus. Hic super calicem et sanguis. Junctisque manibus dicens : fiat dilectissimi Filii tui Domini nostri Jesu Christi.

Hic erigat sacerdos manus et jungat : et postea tergat digitos, et eleuet hostiam dicens.

Qui pridie quam pateretur : accepit panem in sanctas, ac venerabiles manus suas : et elevatis oculis in celum : *Hic eleuet oculos suos, ad te Deum Patrem suum omnipotentem. Hic inclinet se : et postea eleuet*

paululum dicetis tibi gratias agens : benedixit : fregit. Hic tangat hostiam dicens, dedit discipulis suis dicens, Accipite et manducate ex hoc omnes. Hoc est enim corpus meum.

Et debent ista verba proferri : cum uno spiritu : et sub una prolatione : nulla pausatione interposita. Post hec verba inclinet se sacerdos ad hostiam : et postea eleuet eam supra frontem ut possit a populo videri : et reverenter illam reponat ante calicem in modum crucis per eandem facte. Et tunc discooperiat calicem : et teneat inter manus suas non disjungendo pollicem ab indice : nisi dum facit benedictiones tantum ita dicens.

Simili modo posteaquam cenatum est : accipiens et hunc preclarum calicem in sanctas ac venerabiles manus suas, item tibi *Hic*

inclinet se, dicens gratias agens benedixit : dedit discipulis suis dicens, Accipite et bibite ex eo omnes.

Hic eleuet sacerdos parumper calicem : ita dicens.

Hic est enim calix sanguinis mei novi et eterni testamenti mysterium fidei : qui pro vobis et pro multis effundetur in remissionem peccatorum. *Hic eleuet calicem, usque ad pectus, vel ultra caput dicens Hec quotienscunque feceritis in mei memoriam facietis. Hic reponat calicem et fricat digitos suos ultra calicem propter micas : et cooperiat calicem : deinde eleuet brachia sua in modum crucis junctis digitis usque ad hec verba, de tuis donis.*

Tande et memores Domine nos tui servi : sed et plebs tua sancta ejusdem Christi Filii tui Domini Dei nostri : tam beate passionis necnon et ab inferis resurrectionis sed et in celos gloriose ascensionis offerimus preclare majestati tue de tuis donis ac datis. *Hic*

quinque cruces fiant : sed tres prime cruces super hostiam et calicem dicendo. Hostiam puram : hostiam sanctam : hostiam immaculatam. Quarta super panem tantum dicendo Panem sanctum vite eterne. Quinta super calicem dicendo et calicem salutis perpetue.

Supra que propicio ac sereno vultu respicere digneris et accepta habere sicuti accepta habere dignatus es munera pueri tui iusti

Abel : et sacrificium patriarche nostri Abrahe : et quod tibi obtulit summus sacerdos tuus Melchisedech sanctum sacrificium immaculatam hostiam.

Hic sacerdos corpore inclinato : et cancellatis manibus dicat. Supplices te rogamus. usque ad hec verba, ex hac altaris participatione. et tunc erigat se deosculans altare a dextris sacrificii : et faciat signum crucis super hostiam et calicem et in facie sua cum dicit omni benedictione celesti.

Supplices te rogamus omnipotens Deus : jube hec perferri per manus sancti angeli tui in sublime altare tuum in conspectu divine majestatis tue : ut quotquot *Hic erigens se osculetur altare a dextris sacrificii dicens* ex hac altaris participatione sacrosanctum Filii tui. *Hic faciat signum*

crucis super hostiam dicens corpus deinde super calicem dicens et sanguinem sumpsimus : omni Hic signet se in faciem dicens benedictione celesti et gratia repleamur : per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

C *Hic oret pro mortuis.*

Memento etiam Domine animarum famulorum famularumque tuarum *N. et N.* Qui nos precesserunt cum signo fidei, et dormiunt in somno pacis. Ipsi Domine

mine et omnibus in Christo quiescentibus locum refrigerii, lucis, et pacis : ut indulgeas deprecamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Hic percutiat pectus suum semel dicens

Robis quoque peccatoribus famulis tuis de multitudine miserationum tuarum sperantibus partem aliquam et societatem donare digneris cum tuis sanctis apostolis et martyribus : cum Johanne, Stephano, Mathia, Barnaba, Ignatio, Alexandro, Marcellino, Petro, Felicitate, Perpetua, Agatha, Lucia, Agnete, Cecilia,

Anastasia. Et cum omnibus sanctis tuis : intra quorum nos consortium non estimator meriti : sed venie quesumus largitor admitte. Per Christum Dominum nostrum. *Non dicitur Amen.* Per quem hec omnia Domine semper bona creas *Hic ter signet calicem dicens sanctificas : vivificas : benedicas : et prestas nobis. Hic*

[89v.]

discooperiat calicem et faciat signaculum crucis cum hostia quinquies primo ultra calicem ex utraque parte illius calicis, secundo calici equale. Tertio infra calicem, quarto sicut primo, quinto

ante calicem per ip̄sum et cum ip̄so : et in ip̄so est tibi Deo Patri omnipōtenti in unitate Sp̄ritus Sancti : omnis honor et glória.

Hic cooperiat sacerdos calicem, et teneat manus suas super altare, usque dum dicit qui es in celis, ita dicens.

Per ómnia sécula seculórum. Amen. Orémus. Precéptis salutaribus móniti et divína institutióne formáti audémus dícere. *Hic accipiat dyaconus patenam : eamque a dextris sacerdotis extento brachio in altum usque Da propícus. discoopertam teneat. Pater noster Hic elevet sacerdos manus dicens, qui es in celis sancti-*

ficétur nomen tuum. Advéniat regnum tuum. Fiat volúntas tua sicut in celo et in terra. Panem nostrum quotidiánum da nobis hódie. Et dimítte nobis débita nostra sicut et nos dimíttimus debitóribus nostris. Et ne nos indúcas in tentatiónem. Chorus dicat Sed líbera nos a malo. Sacerdos privatim Amen.

Libera nos quésumus Dómine ab ómnibus malis pretéritis presentibus et futúris : et intercedente beáta et gloriósa sempérque vírgine

Dei genitríce María : et beátis apóstolis tuis Petro, [et]¹⁸ Paulo, atque Andréa : cum ómnibus sanctis.

Hic committiat dyaconus patenam sacerdoti deosculans manum ejus dextram et sacerdos deosculetur patenam : postea ponat ad sinistram oculum : deinde ad dextrum : postea faciat crucem cum patena ultra caput : et tunc reponat eam in locum suum dicens,

DA propícus pacem in diébus nostris ut ope misericórdie tue adjúti : et a peccáto simus semper líberi, et ab omni perturbatióne secúri. *Hic discooperiat calicem, et sumat corpus cum inclinatione transponens in concavitate calicis retinendo inter pollices et indices : et frangat in tres partes : prima fractio dum dicitur. Per éundem*

Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. Secunda fractio. Qui tecum vivit et regnat in unitate Sp̄ritus Sancti Deus. Hic teneat duas fracturas in sinistra manu et tertiam fracturam in dextra manu in summitate calicis ita dicens aperta voce Per ómnia sécula seculórum. Chorus respondeat Amen. Hic faciat tres cruces infra

calicem cum tertia parte hostie dicendo
 Pax Dómini ✠ sit sem✠per vo✠bís-

cum. *Chorus.* Et cum spíritu tuo.

Ad Agnus Dei. dicendum, accedant diaconus, et subdiaconus ad sacerdotem : uterque a dextris, diaconus propior subdiaconus remotior et dicant privatim. Agnus Dei qui tollis peccáta mundi : miserére nobis. Agnus Dei qui tollis peccáta mundi : miserére nobis. Agnus Dei qui tollis peccáta mundi : dona nobis pacem.

In missis pro defunctis dicitur hoc modo. Agnus Dei qui tollis peccáta mundi : dona eis réquiem. cum hac additione in tertia repetitione sempitérnam.

Hic cruce signando deponat dictam tertiam partem hostie in sacramentum sanguinis : sic dicendo.

Hec sacro ✠ sáncta commíctio córporis et sánguinis Dómini nostri Jesu Christi fiat michi omnibúsque suméntibus salus mentis et córporis :

et ad vitam etérnam capesséndam preparátio salutáris. Per éundem Dóminum nostrum. Amen.

¶ *Antequam pax detur dicat sacerdos.*

Domine sancte Pater omnipotens etérne Deus, da michi hoc sacrosánctum corpus et sánguinem Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi ita digne súmerere ut mérear per hoc remissionem ómnium pec-

catórum meórum accíperere : et tuo Sancto Spíritu repléri : et pacem tuam habére : quia tu es Deus solus : et non est álius preter te : cujus regnum gloriósum sine fine pérmanet in sécula seculórum. Amen.

[90r.]

Hic osculetur sacerdos corporalia in dextera parte et summitatem calicis : corpore Dominico prius tactum, et postea dyaconum dicens. Pax tibi et ecclésie Dei. Responsio. Et cum spíritu tuo.

Dyaconus a dextris sacerdotis ab eo pacem recipiat : et subdyacono porrigat. Deinde ad gradum chori ipse dyaconus pacem portet rectoribus chori : et ipsi pacem chori portent, uterque sue parti incipiens a majoribus. In festis vero et feriis quando chorus non regitur : pax a dyacono choro apportatur per duos extremos de secunda forma, cetera sicut prius.

Post pacem datam dicat sacerdos orationes sequentes privatim antequam se communicet tenendo hostiam duabus manibus.

Deus Pater fons et origo totius bonitatis, qui ductus misericordia Unigenitum tuum pro nobis ad infima mundi descendere et carnem sumere voluisti : quem ego indignus hic in manibus meis teneo. *Hic inclinet se sacerdos ad hostiam ter. Primo dicendo. Te adoro. ij. te*

glorifico. *ijj. te tota cordis intentione laudo : et precor ut nos famulos tuos non deseras : sed peccata nostra dimittas : quatenus tibi soli vivo ac vero Deo puro corde et casto corpore servire valeamus. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.*

Domine Jesu Christe Fili Dei vivi : qui ex voluntate Patris cooperante Spiritu Sancto, per mortem tuam mundum vivificasti : libera me per hoc sacrosanctum corpus et sanguinem tuum a cunctis iniquitatibus meis et ab universis malis : et

fac me tuis semper obedire mandatis, et a te nunquam in perpetuum separari permittas Salvator mundi. Qui cum Deo Patre et eodem Spiritu Sancto vivis et regnas Deus. Per omnia secula seculorum. Amen.

Corporis et sanguinis tui Domine Jesu Christe hoc sacramentum quod licet indignus accipio non sit

michi iudicio et condemnationi : sed tua prosit pietate corporis mei et anime salutis. Amen.

Ad corpus dicat cum humiliatione antequam recipiat.

Ave in eternum sanctissima caro¹⁹ michi ante omnia,²⁰ summa dulcedo. Corpus Domini nostri Jesu Christi sit

michi peccatori via et vita. In nomine **✠** Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

Hic sumat corpus cruce prius facta cum ipso corpore ante os.

Deinde ad sanguinem cum magna devotione, dicens

Ave in eternum celestis potus michi ante omnia et super omnia summa dulcedo : corpus et sanguis Domini nostri Jesu Christi prosit michi

peccatori ad remedium sempiternum in vitam eternam. In nomine Patris. *etc.*

Hic sumat sanguinem : quo sumpto inclinet se sacerdos et crucem respiciens dicat orationem.

GRátias tibi ago Dómine sancte
Pater omnipotens etérne Deus :
qui me refecísti de sacratíssimo
córporē et sánguine Fílii tui Dómini
nostri Jesu Christi et precor ut hoc
sacraméntum salútis nostre quod

sumpsi indignus peccátor non véniat
michi ad júdicium, neque ad
condemnatiónem pro méritis meis :
sed ad proféctum córporis mei et
ánime salúti in vitam etérnam.
Amen.

*Qua dicta, eat sacerdos ad dextrum cornu altaris cum calice inter manus digitis adhuc
conjunctis sicut prius, et accedat subdyaconus et effundat in calicem vinum²¹ et resinceret
sacerdos manus suas ne alique reliquie corporis et sanguinis remaneant in digitis : vel in
calice.*

C*Cum vero aliquis sacerdos debet bis celebrare in uno die : tunc ad primam missam
non debet percipere ablutionem ullam : sed ponere in sacrario vel vase mundo usque in
finem alterius misse : et tunc sumatur utraque ablutio.*

Post primam ablutionem dicitur hec oratio.

[90v.]

Quod ore sumpsimus Dómine
pura mente capiámus et de

múnere temporáli, fiat nobis remé-
dium sempitérnum.

Hic lavet digitos in concavitate calicis cum vino infuso a subdiacono quo hausto sequitur

Oratio.

Hec nos commúnio Dómine pur-
get a crímine : et celéstis remédii

fáciat esse consórtes.

*Post perceptionem ablutionum ponat sacerdos calicem super patenam : ut si quid
remaneat stillet : et postea inclinando se dicat. Adorémus crucis signáculum per quod
salútis sumpsimus sacraméntum.*

*Deinde lavet manus : dyaconus vero interim corporalia complicit. Ablutis manibus et
redeunte sacerdote ad dextrum cornu altaris : dyaconus calicem porrigat ori sacerdotis si
quid infusionis in eo remansent resumendum. Postea vero dicat cum suis ministris
communione. Deinde facto signo crucis in facie vertat se sacerdos ad populum
elevatisque aliquantulum brachiis et junctis manibus dicat. Dóminus vobíscum. et
iterum revertens se ad altare dicat. Orémus. Deinde dicat postcommunione juxta
numerum et ordinem antedictarum orationum ante epistolam. Finita ultima
postcommunione factoque signo crucis in fronte iterum vertat se sacerdos ad populum : et*

dicat Dóminus vobiscum. Deinde dyaconus. Benedicámus Dómino. Alio vero tempore dicitur Ite missa est. Quotiescunque enim dicitur Ite missa est. semper dicitur ad populum convertendo. Et cum dici debeat Benedicámus Dómino. vel Requiéscant in pace. convertendo ad altare dicitur Benedicámus Dómino. His dictis sacerdos inclinato corpore junctisque manibus, tacita voce coram altari in medio, dicat hanc orationem.

PLáceat tibi Sancta Trínitas
obséquium servitútis mee et
presta, ut hoc sacrificium quod óculis
tue majestátis indignus óbtuli tibi sit
acceptábile : michíque et ómnibus pro

quibus illud óbtuli : sit te miserán-te
propiciábile. Qui vivis et regnas
Deus. Per ómnia sécula seculórum.
Amen.

*Qua finita : erigat se sacerdos signans se in facie sua : dicens, In nómine Patris. &c.
Et sic deosculetur altare : et²² eo ordine quo prius accesserunt ad altare in principio misse
sic induti, cum ceroferariis et ceteris ministris redeant. Et statim post Deo grátias.
incipiatur in choro hora nona : quando post missam dicitur dicta prius oratione dominica
cum salutatione angelica. Sacerdos vero in redeundo dicat evangelium. In principio.
cum vero sacerdos exuerit casulam et alia indumenta sacerdotalia dicat psalmos
subscriptos cum antiphona*

5191. **T**rium puerórum. Ps. Benedícite
sacerdótes. [52]. *usque ad finem
cantici. Psalmus dicatur cum Glória
Patri. Laudáte Dóminum in sanctis
ejus. totus (cl.). [54]. Ps. Nunc*

dimíttis. [365]. Glória Patri. et Sicut
erat. Deinde dicitur tota antiphona.
Trium puerórum cantémus hymnum
quem cantábant in. camíno ignis,
benedicéntes Dómiunm.

Kyri eléyson. Christe eléyson. Kyri eléyson.

Pater noster. Et ne nos.

Benedicámus Patrem et Fílium cum Sancto Spíritu.

Laudémus et superexaltémus eum in sécula.

Benedíctus es Dómine in firmaménto celi. Et laudábilis et gloriósus in sécula.

Benedícat et custódiat nos Trínitas Sancta. Amen.

Non intres in iudícium cum servo tuo Dómine. Quia non justificábitur in
conspéctu tuo omnis vivens.

Dómine Deus virtútum convérte nos. Et osténde fáciem tuam et salvi érimus.

Dómine exáudi. Et clamor.

Dóminus vobíscum. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

[*Oratio.*]

DEus qui tribus púeris mitigásti
flammas ígnium : concéde pro-

pícius ut nos fámulos tuos non exúrat
flamma viciórum.

Oratio.

TRe igne Sancti Spíritus renes
nostros et cor nostram Dómine :

ut tibi casto córpore serviámus et
mundo corde placeámus.

Oratio.

ACtiónes nostras quésumus Dó-
mine aspirándo prevéni, et adju-
vándo proséquare, ut cuncta nostra
operátio et a te semper incípiat, et per

te cepta finiátur. *Et finiantur he tres
orationes sic, Per Christum Dóminum
nostrum. Amen.*

[91r.]

¶ *In commemoratione Sancte Trinitatis.*

Officium.

Benedicta sit sancta Trinitas, atque indivisa Unitas confitebimur ei quia fecit nobiscum

misericordiam suam. *In tempore paschali* Alleluya alleluya. *Psalmus.* Benedicamus Patrem et Filium cum Sancto Spiritu.

Oratio.

¶ Omnipotens sempiternus Deus, qui dedisti famulis tuis in confessione vere fidei eterne Trinitatis gloriam agnoscere : et in po-

tentia majestatis adorare Unitatem : quesumus : ut ejusdem fidei firmitate, ab omnibus semper muniamur adversis. Qui vivis et regnas Deus.

Ad Romanos xj. [33.]

¶ altitudo divitiarum sapientie et scientie Dei : quam incomprehensibilia sunt judicia ejus : et investigabiles vie ejus. Quis enim cognovit sensum Domini : aut quis

consiliarius ejus fuit ? Aut quis prior dedit illi : et retribuatur ei ? Quoniam ex ipso et per ipsum et in ipso sunt omnia : ipsi gloria in secula seculorum. Amen.

Ij. ad Corinthios. xiiij. [13.]

FRatres. Grátia Dómini nostri
Jesu Christi : et cháritas Dei et
communicátio Sancti Spíritus sit

semper cum ómnibus vobis. In
Christo Jesu : Dómino nostro.

Gradale.

Benedíctus es Dómine qui
intuérís abýssos et sedes super
chérubin. *℟.* Benedícite Deum celi
quia fecit nobíscum misericórdiam
suam.

Allelúya. *℟.* Benedíctus es Dómine

Deus patrum nostrórum : et
laudábilis in sécula.

Allelúya. *℟.* Laudáte púeri Dó-
minum : laudáte nomen Dómini. Sit
nomen Dómini benedíctum, ex hoc
et usque in séculum.

Sequentia.

Benedícta sit beáta Trínitas
Déitas etérna, coequális glória.

Deus génitor, páriter natus génius
cum Sacro Pneumáte pérmanens
super omne quod extat.

Quibus est una semper volúntas et a
se discrépans haud unquam triplicáta
persóna.

Nam constat Déitas una non in tres
Deos divísa quod fides fatétur a
Christo orthodoxe dédita.

Hec namque pellit delícta pátriam
cedit serénam : qua dulcem júbilant
ágmina simphóniam célica.

Altithróni vestígia imitántur stolis
candidáta.

Operiuntúrque binas quas captant
post secli discrímína.

Et nos quos illústrat grátia Dei
superaddémus nostra débita.

Quátenus catérva célica nobis má-
neat post fúnera sócia.

Ultimóque perácto discrímíne pós-
simus altis pérfrui mox paláciis.

Quo perspícua flagrat lux accénsa
constánti flamma que Deus est visio
nostra et salus etérna.

Angelórum que illústrat fórtiter
péctora.

Ut in Christo solo sua defigant
lúmina.

Hec namque est illa sitis flagrans
qua tunc sítient ánime sanctórum et
córpora.

Cum fuerint data perpétua eis pro
bonis a júdice prémia.

¶ *Secundum Johannem xv. [26.]*

IN illo tēpore. Dixit Jesus
discípulis suis, Cum vénerit
Paráclytus, quem ego mittam vobis a
Patre Spíritum veritátis qui a Patre
procédit : ille testimónium perhibébit
de me. Et vos testimónium perhi-
bébitis : quia ab inítio mecum estis.
[91v.] Hec locútus sum vobis : ut non
scandalizémini. Absque synagógis

fácient vos. Sed venit hora : ut omnis
qui interficit vos, arbitrétur²³ ob-
séquium se prestáre Deo. Et hec
fácient vobis : quia non novérunt
Patrem neque me. Sed hec locútus
sum vobis : ut cum vénerit hora
eórum reminiscámini : quia ego dixi
vobis.

Offertorium.

Benedíctus sit Deus Pater, uni-
genítusque Dei Fílius, Sanctus
quoque Spíritus : quia fecit nobíscum

misericórdiam suam. *In tempore
paschali Allelúya.*

Secreta.

Sanctífica quésumus Dómine
Deus Trínitas Sancta per tui
sancti nóminis invocatióem hujus
oblatiónis hóstiam : et cooperánte

Spíritu Sancto : per eam nosmetípsos
tibi pérfice munus etérnam. Qui
vivis. In unitáte ejúsdem.

Prefatio. Qui cum unigénito. [925].

Communio.

Benedícimus Deum celi, et coram
ómnibus vivéntibus confité-
bimur ei : quia fecit nobíscum miseri-

córdiam suam. *In tempore paschali
Allelúya allelúya.*

Postcommunio.

Proficiat nobis ad salútem cór-
poris et ánimas Dómine Deus
hujus sacraménti suscéptio : et sem-

pitérne²⁴ sancte Trinitátis ejusdém-
que indivídue Unitátis conféssio. In
qua vivis et regnas Deus.

¶ *In commemoratione Sancti Spiritus.*

[*Officium.*]

Spíritus Dómini replévit orbem terrárum, allelúya : et hoc quod cóninet ómnia sci-

éntiam habet vocis, allelúya, allelúya, allelúya. *Ps.* Exúrgat Deus et dissipéntur inimíci ejus : et fúgiant qui odérunt eum a fácie ejus.

Oratio.

Deus, qui corda fidélium Sancti Spíritus illustratióne docuísti : da nobis in eódem Spírítu recta

sápere, et de ejus semper consolatióne gaudére. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

¶ *Lectio Actuum Apostolorum. viij. [14.]*

IN diébus illis. Cum audíssent Apóstoli qui erant Hierosólymis, quia recepíssent Samária verbum Dei : misérunt ad eos Petrum, et Johán-nem. Qui cum veníssent oravérunt pro ipsis : ut accíperent Spírítum

Sanctum. Nondum enim in quemquam illórum vénerat : sed baptizáti tantum erant in nómine Dómini Jesu. Tunc imponébant manus super illos : et accipiébant Spírítum Sanctum.

Gradale.

BEáta gens cujus est Dóminus Deus eórum : pópulus quem elégit Dóminus in hereditátem sibi. *V.* Verbo Dómini celi firmáti sunt : et spírítu oris ejus omnis virtus eórum.

reple tuórum corda fidélium, et tui amóris in eis ignem accénde.

In tempore paschali primum Allelúya.

Allelúya. *V.* Veni Sancte Spírítus,

V. Emítte Spírítum. *Secundum Allelúya. V.* Veni Sancte Spírítus. *ut supra.*

Sequentia.

Sancti Spírítus assit nobis grátia. Que corda nostra sibi fáciat habitácula. Expúlsis inde cunctis víciis

spiritalibus.

Spírítus alme illustrátor ómnium, Hórridas nostre mentis purga ténebras.

Amátor sancte sensatórum semper cogitátuum.

Infúnde unctiónem tuam clemens nostris sénsibus.

Tu purificátor ómnium flagitiórum spíritus,

Purífica nostri óculum interiórís hóminis.

Ut vidéri suprémus Génitor possit a nobis.

Mundi cordo quem soli cernere possunt óculi.

Prophétas tu inspirásti : ut precónia Christi precinuissent ínclita.

Apóstolos confortásti uti trophéum Christi per totum mundum véherent.

Quando máchinam per verbum suum fecit Deus celi, terre, márium.

Tu super aquas fotúrus eas numen tuum expandísti spíritus.

Tu animábus vivificándis aquas fecúndas.

Tu aspirándo das spiritáles esse hómines.

Tu divísas per linguas mundum et ritus adunásti, Dómine.

Idólatras ad cultum Dei révocas, magistrórum óptime.

Ergo nos supplicántes tibi exáudi propícus Sancte Spíritus.

Sine quo omnes preces casse cre- dúntur et indígne Dei áuribus.

Tu qui ómnium seculórum sanctos.

Tui nóminis docuísti instínctu am- plecténdo spíritus.

Ipse hódie apóstolos Christe,

Donans múnere insólito : et cunctis ináudito séculis,

Hunc diem gloriósum fecísti.

Secundum Johannem xiiij. [23.]

[92r.] **I**N illo témpore. Dixit Jesus dis-
cípulis suis. Si quis diligit me :
sermónem meum servábit. Et Pater
meus diliget eum : et ad eum
veniémus, et mansiónem apud eum
faciémus. Qui non diligit me :
sermónes meos non servat. Et
sermónem quem audístis non est
meus : sed ejus qui misit me Patris.
Hec locútus sum vobis : apud vos
manens. Paráclytus autem Spiritus-
sánctus quem mittet Pater in nómine

meo : ille vos docébit ómnia : et
súggeret vobis ómnia quecúnque
dixero vobis. Pacem relínquo vobis :
pacem meam do vobis. Non quó-
modo mundus dat : ego do vobis.
Non turbétur cor vestrum : neque for-
mídet. Audístis quia ego dixi vobis :
vado et vénio ad vos. Si diligerétis
me, gauderétis útique : quia vado ad
Patrem : quia Pater major me est. Et
nunc dixi vobis prius quam fiat : ut
cum factum fúerit credátis. Jam non

Missa de Sancto Spiritu.

---

multa loquar vobiscum. Venit enim princeps mundi hujus : et in me non habet quicquam. Sed ut cognoscat

mundus quia diligo Patrem : et sicut mandatum dedit michi Pater : sic facio.

Offertorium.

Confirma hoc Deus quod operatus es in nobis a templo

tuo quod est in Hierusalem : tibi offerent reges munera alleluya.

Secreta.

Munera quesumus Domine oblata sanctifica et corda nostra

Sancti Spiritus illustratione emunda. Per. In unitate ejusdem.

Prefatio. Qui ascendens. [925]. *Non dicitur in hac prefatione Hodierna die. nisi in ebdomada penthecostes tantum.*

Communio.

Factus est repente de celo sonus advenientis spiritus vehementis ubi erant sedentes alleluya : et replenti

sunt omnes Spiritu Sancto, loquentes magnalia Dei alleluya alleluya.

Potstcommunio.

Sancti Spiritus Domine corda nostra mundet infusio : et sui roris intima aspersione fecundet. Per

Dominum nostrum. In unitate ejusdem.

¶ *Missa de cruce.*

Officium.

Os autem gloriári
opórtet in cruce
Dómini nostri Jesu
Christi : in quo est
salus, vita, et resur-
réctio nostra : per quem salváti et

liberáti sumus. *In tempore paschali*
allelúya allelúya. *Psalmus.* Deus
misereátur nostri et benedícat nobis :
illúminet vultum suum super nos : et
misereátur nostri. (*lxvj.*)

Non dicitur Glória in excélsis Deo.

Oratio.

Deus qui unigéniti Fílii tui
Dómini nostri Jesu Christi
precióso sáanguine vivífice crucis
vexíllum sanctificáre voluísti : concéde

quésumus eos qui ejúsdem sancte
cricis gaudent honóre : tua quoque
úbique protectióne gaudére. Per
éundem Dóminum nostrum Jesum.

Ad Philippenses ij. [8.]

Fratres. Christus factus est pro
nobis obédiens usque ad mortem :
mortem autem crucis. Propter quod
et Deus exaltávit illum : et donávit illi
Nomen quod est super omne nomen :

ut in nómine Jesu omne genu
flectátur celéstium, terréstrium et
infernórum. Et omnis lingua confi-
teátur, quia Dóminus noster Jesus
Christus : in glória est Dei Patris.

Gradale.

Christus factus est pro nobis
obédiens usque ad mortem :
mortem autem crucis. *℣.* Propter
quod et Deus exaltávit illum : et dedit
illi Nomen quod est super omne
nomen.

Allelúya. *℣.* Dulce lignum dulces

clavos : Dulcis ferens póndera : Que
sola fuísti digna Sustinére regem
celórum et Dóminum.

In tempore paschali ij.

Allelúya. *℣.* Nos autem gloriári
opórtet in cruce Dómini nostri Jesu
Christi.

Sequentia.

S Alve crux sancta arbor digna.
Cujus robur preciosum
mundi ferret talentum.

Ut hostis per lignum victor ligno
revinceretur.

Quodque exortus mortis primis erat
terrigenis paradiso propulsis.

Causa etiam vite foret cunctis
Christi morte vere vivificandis.

Horrificum tu es semper signum
inimicis crux sancta sevis.

Quam mors pavet : infernusque
timet : que Christo suos reassignat²⁵
Cui laus sit in evum.

Secundum Mattheum xx. [17.]

IN illo tempore. Ascendens Jesus
Hierosolimam assumpsit duodecim
discipulos suos secreto : et ait
illis, Ecce ascendimus Hierosolimam :
et Filius hominis tradetur principibus

sacerdotum et scribis : et condemnabunt eum morte. Et tradent eum gentibus ad illudendum : et flagellandum : et crucifigendum. Et tertia die resurget.

Offertorium.

Protege Domine plebem tuam
per signum sancte crucis ab
omnibus insidiis inimicorum omnium
: ut tibi gratam exhibeamus

servitutum : et acceptabile tibi fiat
sacrificium nostrum. *In tempore
paschali Alleluya.*

[92v.]

Secreta.

Hec oblatio quæsumus Domine ab
omnibus nos purget offensis :
que in ara crucis immolata etiam

totius mundi tulit offensas. Per
Dominum.

Prefatio. Qui salutem. [925].

Communio.

Per lignum servi facti sumus : et
per sanctam crucem liberati
sumus : fructus arboris seduxit nos :

Filius Dei redemit nos alleluya. *et
finiatur cum Alleluya. quodocunque
dicitur nisi infra lxx. usque ad pascha.*

Missa de Cruce.

Postcommunio.

A Desto nobis Dómine Deus	perpétuis defēde subsidiis. Per
noster et quos sancte crucis	Dóminum nostrum.
letari facis honóre : ejus quoque	

¶ *Officium misse de quinque vulneribus*

Domini nostri Jesu Christi.

Officium.

Umiliávit semetípsum
Dóminus noster Jesus
Christus usque ad mor-
tem : mortem autem
crucis : propter quod et Deus exaltávit

illum : et donávit illi Nomen quod est
super omne nomen. *Psalmus.* Mise-
ricórdias Dómini in etérnum cantábo.
(lxxxviiij.) [268].

Et dicitur Glória in excélsis. nisi per adventum : et a lxx. usque ad pascha.

Oratio.

Domine Jesu Christe, Fili Dei
vivi : qui de celo ad terram de
sinu Patris descendisti : et in ligno
crucis quinque plagas sustinuisti : et
sánguinem tuum precíosum in
remissionem peccatórum nostrórum
effudisti : te humíliter deprecámur ut

in die iudicii ad dexteram tuam
státuti, a te audire mereámur, Veníte
benedícti in regno Patris mei. Qui
cum eódem Patre et Spíritu Sancto
vivis et regnas Deus : per ómnia
sécula seculórum.

¶ *Lectio Zacharie prophete. xij. [10.]*

Hec dicit Dóminus Deus.
Effúndam de Spíritu meo super
domum David, et super habitatóres
Hierúsalem Spíritum grátie et
miseratiónis : et aspicient in eum
quem confíxerunt, et plangent eum
planctu quasi super unigénitum : et
dolébunt super eum ut doléri solet in
morte primogéniti. In die illa erit
planctus magnus in Hierúsalem : et

dicétur ei, Que sunt iste plage in
médio mánuum tuárum ? Et dixit
eis, His plagátus sum in domo eórum
qui me diligébant. Frámea suscitáre
super pastórem meum : et super
virum coheréntem michi, dicit Dómi-
nus exercítuum. Percútiam pastórem,
et dispergéntur oves gregis. Dicit
Dóminus exercítuum.

Gradale.

IMpropérium expectávit cor
meum et misériam : et sustínui
qui simul contristarétur et non fuit,
consolántem me quesívi : et non
invéni. *℟.* Et déderant in escam
meam fel et in siti mea potavérunt me
acéto.

Allelúya. *℟.* Ave rex noster Jesu
Christe : qui solus nostros erróres et
reátus miserátus pertulísti, Patri
obédiens ductus es ad crucem ut
agnus mansuétus ad occisiónem, tibi
glória, osánna, tibi summe laudis et
honestátis chórea.

Sequentia.

Cenam cum discípulis Christe
celebrásti : et mortem apóstolis
palam nunciásti et auctórem scéleris
Judam demonstrásti : et egréssus
prótinus órtulum intrásti.

Tunc prócidens Dómius humo se
prostrávit : et transférrí cálicem a se
postulávit : sed Patris arbítrio illud
commendávit : mox et ecce sánguinis
sudor emanávit.

Judas post hoc ósculum ori dedit
Christi : ut quid, inquit Dóminus
amíce venísti : nunquid tradis ósculo
quem jam vendidísti ? assisténtes
prótinus irruunt minístri.

Nox insómnis ítaque tota ducebátur :
nulla prorsus réquies Jesu prestabátur :
magistrórum ímpia plebs injuriátur :
álapis et cólaphis ínnocens mactátur.

Dum Jesum erípere Pylátus conátur :
Judeórum fúria magis inflammátur :
et tumúltus pópuli ingens excitátur : et
plebis vox íntonat ut crucifigátur.

Tráditur militibus, vínculis artátur :

úndique verbéribus corpus cruentátur
caput regis glórie spinis coronátur :
postque flexis génibus quisquis
irritátur.

Ecce caro ténera pii Salvatóris : ad
colúmnam néquiter coartátur loris :
sic flagéllis céditur ímpii tortóris :
quod émanant rívuli rúbei cruóris.

Post per urbis médium Jesu
procedébat : et crucis patíbulum
húmeris ferébat : ad fores et óstia
pópulus fluébat, ejúsque confúsió
ómnibus patébat.

Ad pudóris cúmulum Jesu denu-
dátis et vento frigórique²⁶ nudus
spoliávis, innocens cum ímpiis in
cruce damnáris : et quasi dux scéleris
in médio locáris.

[93r.]

Tensis ligno bráchiis manus
conclavántur : córporis membra
sínghla clavis²⁷ tractabántur : nervi
vene símili modo laniántur : pedum
plante étiam ferro conclavántur.

Fundunt rivos sánguinis membra

Salvatoris : properet huc anima tristis
peccatoris : hauriat ut quippiam sacrati
liquoris : quo frequenter liniat vulnera
doloris.

Loquens Jesus postea sitio dicebat :
et acetum protinus felle commiscebat :
ac infusum spongie ori porrigebat :
quod degustans paululum sumere
nolebat.

Mi Jesu mirifice quid est quod
agebas : tu de siti conquerens de cruce
silebas : nunquid hanc doloribus
magis sentiebas sed salutem potius
nostram sitiebas.

Vocem promens ultimam Patrem
invocasti : Spiritumque manibus ejus
commendasti : et clamore valido
tandem expirasti : et salutem omnium
ita consummasti.

Nunc ego superbio tu humiliaris :
ego culpas perpetuo tu pena gravaris :
ego pomum mordeo tu felle potaris,
ego peto mollia tu dure tractaris.

Demum cujus valeat mens vel
lingua fari : quantum virgo creditur
intus cruciari : dum concernit mortui
latus vulnerari : atque Nati viscera
lancea rimari.

Corpus cujus mortuum jam nil
sentiebat : sed militis²⁸ lancea pectus
conscindebat quam fixam in latore
Filii videbat unde aqua sanguine
mixta effluibat.

Ad hunc ergo propera fontem
Redemptoris, ut fluentis quippiam
haurias dulcoris : atque vite lavacrum
precium cruoris : quo tui curatio
profluat languoris.

Tractus.

Judica me Deus et discerne
causam meam de gente non
sancta : ab homine iniquo et doloso
erue me.

Quia tu es, Deus fortitudo mea :
quare me repulisti : et quare tristis
incedo, dum affligit me inimicus.

Testes enim iniqui insurrexerunt
adversum me : et mentita est iniquitas
sibi.

Supra dorsum meum fabricaverunt

peccatores : prolongaverunt iniqui-
tatem suam.

Ipsi vero consideraverunt et in-
spexerunt me : diviserunt sibi ves-
timenta mea : et super vestem meam
miserunt sortem.

Foderunt manus meas et pedes
meos et dinumeraverunt omnia ossa
mea : et dolorem super dolorem
vulneribus meis addiderunt.

¶ *Secundum Johannem xix. [28.]*

IN illo tēpore. Prēsciens Jesus quia jam ómnia consummáta erant de ipso : ut consummarétur scriptúra dixit, Sítio. Vas ergo erat pōsitum acéto plenum. Illi autem spóngiam plenam acéto ysópo circumponéntes obtulérunt ori ejus. Et cum accepisset Jesus acétum : dixit, Consummátum est. Et inclináto cēpite : trádidit spíritum. Judéi ergo quóniam parascéve erat ut non remanérent in cruce córpora sabbáto (erat enim magnus dies ille sabbáti)

rogavérunt Pylátum ut frangeréntur eórum crura : et tolleréntur. Venérunt ergo mílites : et primi quidem fregérunt crura : et altérius qui crucifixus est cum eo. Ad Jesum autem cum veníssent ut vidérunt eum jam mórtuum : non fregérunt ejus crura. Sed unus mílitum láncea latus ejus apéruit : et contínuo exívit sanguis et aqua. Et qui vidit testimónium perhíbuit : et verum est testimónium ejus.

Offertorium.

INsurrexérunt in me testes iníqui absque misericórdia : quesierunt me interficere et non pepercerunt in

fáciem meam spúere : et lánceis suis vulneravérunt et concússa sunt ómnia ossa mea.

Secreta.

Domine Jesu Christe qui pro mundi redemptióne crucis lignum ascendísti ut univérsum mundus qui in ténebris erat illuminarétur : illam quésumus lucem in ánimas

nostras et córpora infúnde : per quam ad etérnam lucem pervenire mereámur. Qui cum Deo Patre et Spíritu Sancto vivis et regnas.

Prefatio. Qui salútem. [925].

Communio.

Foderunt manus meas et pedes meos : et dinumravérunt ómnia ossa mea.

Postcommunio.

Domine Jesu Christe qui hora diéi sexta pro redemptióne

mundi crucis patíbulum ascendísti : et sánguinem tuum preciósum in

Missa de quinque vulneribus.

---

remissionem peccatorum nostrorum
fudisti : te humiliter deprecamur : ut
per tue passionis et vulnerum tuorum
merita, post obitum nostrum paradisi

jānuam gaudenter mereamur introire.
Qui cum Deo Patre et Spiritu Sancto
vivas et regnas Deus.

¶ *Missa quotidiana de beate Maria virgine.*

Ad Missam. Officium.

Alve sancta parens e-
nixa puérpera regem :
Qui celum terrámque
regit in sécula secu-

lórum. *In tempore paschali.* Allelúya.
Ps. Benedícta tu in muliéribus : et
benedíctus fructus ventris tui.

Oratio.

Concède nos fámulos tuos qués-
sumus Dómine Deus perpétua
mentis et córporis salúte gaudére : et
gloriósa beáte Maríe semper vírginis

intercessióne a presénti liberári tris-
tícia et etérna pérfrui letícia. Per
Dóminum nostrum Jesum Christum
Fílium tuum.

¶ *Lectio libri Sapientie. Eccle. xxiiij. [14.]*

AB inítio et ante sécula creáta
sum : et usque ad futúrum sécu-
lum non désinam : et in habitatióne
sancta coram ipso ministrávi. Et sic
in Syon firmáta sum, et in civitate

sanctificáta simíliter requiévi : et in
Hierúsalem potéstas mea. Et radicávi
in pêpulo honorificáto : et in partes
Dei mei heréditas illíus. Et in pleni-
túdine sanctorum : deténtio mea.

Gradale.

Benedicta et venerabilis es virgo
María que sine tactu pudóris
invénta es mater Salvatóris. *℣.* Virgo

Dei génitrix quem totus non capit
orbis in tua se clausit víscera factus
homo.

¶ *Sciendum est quod si in tempore paschali fiat de festo annunciationis beate Marie in capella erit primum Allelúya, ℣. Per te Dei génitrix. et secundum Allelúya. ℣. Ave María.*

Item in die assumptionis beate Marie, dominica infra octavas et in octava die, Allelúya. ℣. Hódie María virgo. in choro et in capella. Per octavas, Allelúya. ℣. Assúpta est.

Item in nativitate beate Marie, dominica infra octavas et in octava die, Allelúya. ℣. Nativitas glorióse. in choro et in capella. Et per octavas Allelúya, ℣. Per te Dei génitrix. in choro et in capella.

¶ *Sciendum est quod a purificatione usque ad lxx. et a Deus ómnium. usque ad adventum Domini quando fit plenum servitium de sancta Maria quacunq̄ feria contingit semper dicitur sequens Allelúya. ℣. Salve virgo mater Dei templum Sancti Spíritus : que sola vocári digna meruísti regína celórum et dómina. nisi in tempore paschali, tunc enim semper erit primum Allelúya. ℣. Per te Dei génitrix nobis est vita pérdata data : que de celo suscepísti prolem et mundo genuísti Salvatórem. et secundum Allelúya. quando fit plenum servitium de resurrectione, sicut in alio festo cum regimine chori dicitur sequentia una de subscriptis.²⁹ In capella autem j. Allelúya. ℣. Per te Dei génitrix. : ij. vero Allelúya. diversimode dicitur per totam ebdomadam videlicet die dominica.*

Allelúya. *℣.* Obtine sacris
précibus pia Dei génitrix véniam

delictórum tuis supplicibus.

¶ *Feria ij.*

Allelúya. *℣.* Post partum virgo
invioláta permansísti : Dei

génitrix intercède pro nobis.

¶ *Feria iij.*

Allelúya. *℣.* Ora pro nobis pia
virgo María unde Christus natus

est pro nobis peccatóribus ora.

¶ *Feria iiij.*

A llelúya. <i>℟.</i> Virtútes celi te venerántur virgo María, tuum unigénitum contemplátes ad	déteram Dei Patris in potestáte et majestáte magna.
--	--

¶ *Feria v.*

A llelúya. <i>℟.</i> Veni elécta mea et ponam te in thronum meum :	quia concupívit rex spéciem tuam.
--	-----------------------------------

¶ *Feria vj.*

Allelúya. *℟.* Salve virgo.

¶ *Sabbato.*

A llelúya. <i>℟.</i> Virga Jesse flóruit : virgo Deum et hóminem génuít	pacem Deus réddidit : in se recon- cilians ima summis.
---	---

[94r.] *Ista septem Allelúya. dicuntur in capella beate Marie a purificatione usque ad adventum Domini extra lxx. usque ad pascha : nisi quod extra tempus paschale in loco illius Allelúya. ℟. Post partum. dicitur Allelúya. ℟. Per te Dei génitrix. ut supra et exceptis prenomínatis.*

Similiter in tempore paschali quando celebratur missa de sancta Maria sine nota vel post missam fit memoria tunc primum Allelúya. erit ℟. Per te Dei génitrix. et secundum Allelúya. ℟. Post partum.

In ebdomade paschali etiam dicitur gradale Benedicta et venerábilis. ad missam quotidianam de sancta Maria, usque ad sabbatum et non in ipso sabbato.

Sequentia dicitur per totum annum ad placitum.

Sequentia.

P ost partum virgo María : Dei génitrix fecúnda grátia tonántis plena. Ave terrárum dómina, alma ce- lórum regína. Tibi éthera omnisque sanctórum turma deprómat symphónia.	Tellus flúmina atque silvárum némora resúltent voce sua. Salve parens ínclya felix puérpera. Per te lux et véritas mundo est édita. Tu Jesum papílla lactásti sacra : extans virgo feta mater intácta.
--	--

Unde nostris eya fave votis dómina,
Christum interpéllans pro salúte
humána.

Per te mater aboléri filiórum flagi-
témus crímina.

Nosque omnes introdúci sempi-
térna paradísi gáudia.

Quo perénnis vite perfruámur
glória. [Amen.]³⁰

¶ *Alia sequentia.*

Ave María grátia plena.
Dóminus tecum, virgo sérena.

Benedícta tu in muliéribus.

Que peperísti pacem homínibus et
ángelis glóriam.

Et benedíctus fructus ventris tui.

Qui coherédes ut essémus sui nos
fecit per grátiam.

Per hoc autem ave : mundo tam
suave contra carnis jura.

Genuísti prolem novum stella solem
nova genitúra.

Tu parvi et magni leónis et agni
Salvatóris Christi templum extitisti
sed virgo intácta.

Tu floris et roris : panis et pastóris :
vírginum regína : rosa sine spina
génitrix es facta.

Tu cívitas Regis justície.

Tu mater es misericórdie.

Theóphilum refórmans grátie.

De lacu fecis et misérie.

Ergo maris stella verbi Dei cella et
solis auróra.

Paradísi porta per quam lux est orta
natum tuum ora.

Nos ut solvat a peccátis, et in regno
claritátis quo lux lucet sédula

Cóllocet per sécula. Amen.

¶ *Alia sequentia.*

Letabúndus exúltet fidélis chorus
allelúya.

Regem regum intácte profúdit
thorus res miránda.

Angelus consílii natus est de vírgine
sol de stella.

Sol occásus nésciens stella semper
rútilans : semper clara.

Sicut sydus rádium profert virgo
Fílium pari forma.

Neque sydus rádío : neque mater
Fílio fit corrúpta.

Cedrus alta Líbani, conformátur
ysópo valle nostra.

Verbum ens Altíssimi corporári
passum est carne sumpta.

Esáyas cécinít, synagóga méminít :
nunquam tamen désinít esse ceca.

Si non suis vátibus credat vel gen-
tílibus Sibílinis vérsibus hec prédícta.

Infelix própera.
Crede vel vétera.
Cur damnáberis gens mísera.

Quem docet líttera.
Natum consídera.
Ipsum génuít puérpera.

[Alia] *Sequentia.*

Hac clara die turma féstiva dat
precónia.

Maríam concrepándo symphónia
nectárea.

Mundi dómina que es sola
castíssima vírginum regína.

Salútis causa vite porta atque celi
reférta grátia.

Nam ad illam sunt núncia olim
facta angélica.

Ave María grátia Dei plena per
sécula.

Muliérum pia ágmina intra semper
benedícta.

Virgo et grávida mater intácta prole
gloriósa.

Cui contra María hec reddit fámina. [94v.]

In me quómo do tua jam fient
núncia.

Viri novi nullam certe cópulam.

Ex quo atque nata sum incorrúpta.

Diva missus ita reddit áffata.

Flatu sacro plena fies María.

Nova áfferens gáudia celo terre nati
per exórdia.

Intra tui úteri claustra portas qui
gubérnat etérna.

Omnia qui dat témpora pacífica.

¶ *Alia sequentia.*

Ave mundi spes María : ave mitis :
ave pia : ave plena grátia.

Ave virgo singuláris : que per
rubum designóris, non passum
incéndia.

Ave rosa speciósa : ave Jesse vírgula.
Cujus fructus nostri luctus relaxávit³¹
víncula.

Ave cujus víscera contra carnis
fédera edidérunt Fílium.

Ave carens símili mundo diu flébili :
reparásti gáudium.

Ave vírginum lucérna, per quam

fulsit lux supérna : his quos umbra
ténuit.

Ave virgo de qua nasci et de cujus
lacte pasci : Rex celórum vóluit.

Ave gemma celi luminárium.

Ave Sancti Spíritus sacrárium.

O quam mirábilis et quam laudábilis
hec est virgínitas.

In qua per Spíritum facta
Paráclytum fulsit fecúnditas.

O quam sancta quam seréna quam
benígna quam aména esse virgo
créditur.

Per quam sérvitus finítur : porta
celi apéritur et líbertas rédditur.

O castitátis lílium : tuum precáre
Fílium qui salus est humílium.

Ne nos pro nostro vício : in flébili

judício subjíciat supplício.

Sed nos tua sancta prece mundans a
peccáti fece.

Cóllocet in lucis domo.

Amen dicat omnis homo.

Alia sequentia.

HOdiérne lux diei célebris in
matris Dei agítur memória.

Decantémus in hac die semper
vírginis Maríe laudes et precónia.

Omnis homo omni hora ipsam ora
et implóra ejus patrocínia.

Psalle psalle nisu toto : cordis oris
voce voto : ave plena grátia.

Ave dómina celórum : inexpléta viri
thorum parens paris néscia.

Fecundáta sine viro genuísti modo³²
miro genitórem filia. Florens ortus
austro flante porta clausa post et ante :
via viris ínvia.

Fusa celi rore tellus : fusum
Gedeónis vellus Deitátis plúvia.

Salve splendor firmaménti tu
caliginóse menti : désuper irrádia.

Placa mare maris stella : ne invólvat
nos procélla et tempésta óbvía.

Secundum Lucam, xl. [27.]

IN illo témpore. Loquente Jesu
ad turbas extóllens vocem
quedam múlier de turba dixit illi,
Beátus venter qui te portávit : et

úbera que suxísti. At ille dixit, Quin
immo. Beáti qui áudiunt verbum Dei
: et custódiunt illud.

Aliud in tempore paschali.

Secundum Johannem, xix. [25.]

IN illo témpore. Stabant juxta
crucem Jesu mater ejus et soror
matris ejus María Cléophe : et María
Magdaléne. Cum vidisset ergo Jesus
matrem et discípulum stantem quem

diligébat : dixit matri suis, Múlier :
ecce filius tuus. Deínde dixit dis-
cípulo, Ecce mater tua. Et ex illa
hora : accépit eam discípulus in sua.

Offertorium.

Felix namque es sacra virgo María
et omni laude digníssima : quia

ex te ortus est sol justicie Christus
Deus noster allelúya. *Et finiatur cum*

Missa quotidiana de beata Maria.

Allelúya. *quandocunque dicitur extra
lxx. usque ad pascha, et nisi in vigilia*

assumptionis tantum.

Secreta.

Tua Dómine propiciatione et
beate Maríe semper vírginis
intercessióne ad perpétuam atque

preséntem hec oblátio nobis proficiat
prosperitátem et pacem. Per Dómi-
num nostrum Jesum Christum.

Prefatio. Et te in veneratióne. [925].

Communio.

Beata viscera Maríe vírginis que portavérunt etérni Patris Fílium.

In tempore paschali.

Communio.

Vera fides géniti purgávit crímina
mundi et tibi virgnitas invioláta

manet, allelúya allelúya.

Postcommunio.

Sumptis Dómine salútis nostre
subsídiis : da quésumus ejus
patrocíniis nos ubíque prótegi : in

cujus veneratióne hec tue obtulímus
majestáti. Per Dóminum nostrum
Jesum Christum Fílium tuum.

[95r.]

¶ *Missa pro defunctis.*

Officium.

Equiem etérnam dona
eis Dómine : et lux
perpétua lucéat eis.
Psalmus. Te decet

hymnus Deus in Sion : et tibi
reddétur votum in Hierúsalem :
exáudi oratióem meam ad te omnis
caro véniet.

¶ *Nota quod ad quamlibet missam que pro corpore presenti celebretur cujuscunque fuerit : nisi fuerit pro rege vel regina vel alio magno domino quinque dicuntur orationes. Prima Oratio.* Omnípotens sempitérne Deus, misericórdiam tuam súplices deprecámur : ut ánimam fámuli tui. [964]. *Secunda oratio.* Deus qui inter apostólicos. [965]. *Tertia oratio.* Deus vénie largítor. {966}. *Quarta oratio.* Omnípotens et miséricors Deus única salus. [967]. *Quinta oratio.* Fidélium. [967].

Infra trigintale quinque dicuntur orationes. j. Deus cui próprium. minor. [964]. *et cetera orationes ut supra pro corpore presenti.*

Item in xiiij. die omnes orationes dicuntur ut infra trigintale.

In omnibus anniversariis quinque dicuntur orationes. j. Deus indulgentiárum. [965]. *cetera ut supra pro corpore presenti.*

Si missa pro corpore presenti vel anniversarium cujuscunque fuerit infra trigintale celebretur prima oratio pro corpore presenti vel anniversario dicitur, dicitur ij. pro trigintali oratio. Deus cui próprium. minor. [964]. iij. Deus qui inter apostólicos. [965]. iiij. Deus vénie. {966}. v. Fidélium Deus. [967].

Quandocunque corpus est presens et in anniversariis episcoporum et decanorum ecclesie postquam executor officii in inceptione misse altare thurificaverit, diaconus cum thuribulo accedat et corpus illud inferetro, vel in tumba incenset : similiter ante evangelium dum tractus canitur incensato prius altari : et tertio postquam sacerdos sacrificium ante lotionem loco suo dispositum thurificaverit idem diaconus thurificet sicut prius : non circumeundo corpus in feretro vel tumba : sed ex utraque parte utraque vice incipiendo a capite, semper cum thurificat. Nunquam enim thurificatur corpus ad Placébo. vel ad Dirige. secundum usum Sarum sed ad missam semper : nisi fuerit corpus regis, episcopi, comitis, vel baronis.

Quotidie ante diem sepulture pro corpore presenti, cujuscunque fuerit dicitur ista

Oratio. [Major.]³³

Deus cui próprium est miseréri
semper et párcere : te súplices
deprecámur pro ánima fámuli tui
quam hódie de hoc século migráre
jussisti : ut non tradas eam in manus
inimíci : nec obliviscáris in finem :

sed júbeas illum ab ángelis sanctis
súscipi : atque ad regiónem vivórum
perdúci : ut quia in te sperávit et
crédidit : sanctórum tuórum mereátur
societáte letári. Per Dóminum
nostrum.

Pro corpore presenti et in anniversariis et trigintalibus episcoporum : et in die animarum tantum.

Epistola. j. Ad Thess. iiij. [12.]

FRatres. Nólumus vos ignoráre
de dormiéntibus ut non
contristémini : sicut et céteri qui
spem non habent. Si enim crédimus
quod Jesus mórtuus est et resurrexit :
ita et Deus eos qui dormiérunt per
Jesum addúcet cum eo. Hoc enim
vobis dícimus in verbo Dómini : quia

nos qui vívimus qui resídui sumus in
advéntu Dómini non preveniémus eos
qui dormiérunt. Quóniam ipse
Dóminus in jussu : et in voce
archángeli : et in tuba Dei descéndet
de celo et mórtui qui in Christo sunt
resúrgent primi. Deínde nos qui
vívimus qui derelínquimur : simul

rapiémur cum illis in núbibus óbviám
Christo in áera : et sic semper cum

Dómino érimus. Itaque consolámini
ínvicem in verbis istis.

[95v.] ¶ *In anniversariis et trigintalibus aliorum quorumlibet,*

Lectio libri Machabeorum. ij. xij. capitulo. [34.]

IN diébus illis, Vir fortíssimus
Judas collatióne facta duódecim
mília dragmas argénti misit Hiero-
sólymam offérrí ea ibi pro peccátis
mortuórum juste et religióse de
resurrectiÓne cógitans. Nisi enim eos
qui ceciderant resurrectúros speráret :

supérfluum viderétur et vanum oráre
pro mórtuis. Et quia considerábat
quod hi qui cum pietáte dormitiÓnem
accéperant : óptimam habérent repó-
sitam grátiam. Sancta ergo et salúbris
est cogitátiÓ pro defúntis exoráre : ut
a peccátis solvántur.

¶ *He due sequentes epistole leguntur per totum annum ad missam quotidianam pro defunctis : alternis vicibus per totam ebdomadam.*

Lectio libri Apocalipsis Johannes apostoli. xiiij. [13.]

IN diébus illis. Audívi vocem de
celo : dicéntem michi, Scribe,
beáti mórtui : qui in Dómino mori-

úntur. Amodo jam dicit Spíritus : ut
requiéscant a labóribus suis. Opera
enim illórum : sequúntur illos.

¶ *Ad Corinthios. j. xv. capitulo. [20.]*

FRatres. Christus resurréxit a
mórtuis primitios dormiéntium :
quóniam quidem per hómínem mors :
et per hómínem resurréctio mor-

tuórum. Et sicut in Adam omnes
moriúntur : ita et in Christo omnes
vivificabúntur. Unusquisque autem
in suo órdine.

In omnibus missis pro defunctis episcopis semper dicitur

Gradale.

Si ámbulem in médio umbre mortis
non timébo mala quóniam tu mecum

es Dómine. *Ÿ.* Virga tua et báculo
tuus ipsa me consoláta sunt.

Et idem gradale semper incipiatur et suus versus percantetur a tribus clericis de secunda forma, habitu non mutato ad caput defuncti si adest : sinautem ad gradum chori.

In omnibus aliis missis pro defunctis dicitur

Gradale.

Requiem etérnam dona eis Dómi-
ne : et lux perpétua luceat eis.
℣. Anime eórum in bonis demorén-

tur : et semen eórum heréditet
terram.

Ita quod idem gradale incipiatur et suus versus percantetur a tribus clericis de secunda forma habitu non mutato quodocunque corpus adest presens ad caput defuncti tantum : sinautem ad gradum chori : et in die animarum in pulpito. Alias illud idem gradale Réquiem etérnam. et suus ℣. Anime eórum. quotienscunque cantantur in anniversariis et trigintatibus et in missis ferialibus pro defunctis post eorum inceptionem a toto choro interim sedente absque neuma in fine percantetur.

Quodocunque corpus adest et in omnibus missis pro episcopis defunctis dicatur Tractus Sicut cervus. ibidem ubi gradale a quattuor clericis de superiori gradu habitu non mutato, nequaquam ut in aliis tractibus alternatim sedentibus sed interim continue stantibus ad caput corporis quod presens fuerit : vel episcopi defuncti si adest : sinautem ad gradum chori quousque finierint ipsum tractum : ita quod omnes illi quattuor clerici simul primum ℣. incipiant quem duo ex parte chori principalis prosequantur. Sequens versus ab aliis duobus ex altera parte cantetur : et sic alternis vicibus singuli versus totius tractus ab illis quattuor dicuntur choro simul interim sedente : ita quidem ut omnes simul ipsum tractum terminent.

Tractus.

Sicut cervus desíderat ad fontes
aquárum : ita desíderat ánima
mea ad te Deus. ℣. Sitívit ánima
mea ad Deum vivum : quando véniam

et apparébo ante fáciem Dei mei. ℣.
Fuérunt michi lácryme mee panes die
ac nocte dum dicitur michi per
singulos dies ubi est Deus tuus.

¶ *In anniversariis et trigintatibus et in omnibus aliis missis pro defunctis dicitur sequens tractus a toto choro alternatim simul interim sedente cum cantu in gradali super hoc notato : nisi in die animarum tantum : tunc enim dicitur cum eodem cantu quo in dominica septuagesime a quattuor clericis da superiori gradu : habitu non mutato ad gradum chori supradicto modo scilicet quo tractus Sicut cervus desíderat.*

Tractus.

DE profúndis clamávi ad te
Dómine : Dómine exáudi vo-

cem meam.
Fiant aures tue intendéntes : in

Missa pro defunctis.

---

orationem servi tui.

[96r.] Si iniquitates observaveris Dómine,
Dómine quis sustinébit.

Quia apud te propiciatio est : et
propter legem tuam sustinui te
Dómine.

¶ *Pro corpore presenti et in omnibus anniversariis et trigintalibus episcoporum et in die animarum similiter in dominicis et in ij. feriis quando dicitur missa ferialiter in capitulo vel alibi dicitur hoc evangelium.*

Secundum Johannem. xj. [21.]

IN illo témpore. Dixit Martha ad
Jesum, Dómine si fuisses hic :
frater meus non fuisset mórtuus. Sed
et nunc scio quia quecúnque po-
pósceris a Deo dabit tibi Deus. Dicit
illi Jesus, Resúrget frater tuus. Dicit
ei Martha, Scio quia resúrget in
resurrectióne in novíssimo die. Dicit

ei Jesus, Ego sum resurréctio et vita.
Qui credit in me : etiámsi mórtuus
fúerit vivet. Et omnis qui vivit et
credit in me, non moriétur in
etérnum. Credis hoc ? Ait illi,
Utique Dómine. Ego crédidi quia tu
es Christus Fílius Dei : qui in hunc
mundum venísti.

Offertorium.

Domine Jesu Christe Rex glórie,
libera ánimas ómnium fidélium
defunctorum de manu inférni et de
profúndo lacu libera eas de ore leónis :
ne absórbeat eas tártarus ne cadant in

obscura tenebrarum loca : sed sígnifer
sanctus Míchael representet eas in
lucem sanctam. Quam olim Abrahe
promisísti et sémini ejus.

¶ *Nota quod si corpus adsit et in omnibus anniversariis et trigintalibus post ablutionem manuum incipiat sacerdos junctis manibus in medio altaris hoc modo. Hóstias et preces tibi Dómine offérimus.*

Chorus. Tu súscipe pro animábus illis quarum hódie memóriam ágimus fac eas
Dómine de morte transíre ad vitam.

Sacerdos privatim dicat In spírítu humilitátis. *more solito.*

Deinde dicat similiter privatim Oráte fratres et soróres pro fidélibus defúntis.

Et chorus respondeat cantando versum Réquiem Etérnam dona eis Dómine : et lux
perpétua lúceat eis. Quam olim Abrahe promisísti et sémini ejus.

In omnibus vero aliis missis pro defunctis que ferialiter dicuntur : non dicitur nec

Missa pro defunctis.

---

quando ultimo ante pascha completur officium mortuorum : nec in die animarum dicitur.

In die animarum tantum.

Offertorium.

Pie Deus : qui primum hó-
minem ad etérnam glóriam re-
vocásti : pastor bone qui ovem pér-
ditam pio húmero ad ovíle reportásti :
juste iudex dum véneris iudicáre líbera

de morte ánimas eórum quos
redemísti ne tradas béstiis ánimas
confiténtes tibi : ne derelínquas eas in
finem.

¶ *Ante diem sepulture.*

Secreta.

Suscipe quésumus Dómine mi-
séricors Pater oblatiónem quam
tibi offérimus pro ánima fámuli tui *N.*
quam hódie de carnáli corruptióne
liberásti et concéde : ut ab ómnibus

humáne conditiónis excéssibus his
remédiis expiétur : et in réquie
sempitérna diem resurrectiόnis
prestolétur. Per Dóminum nostrum
Jesum Christum Fílium tuum.

¶ *In omnibus missis pro corpore presenti et in omnibus anniversariis et trigintalibus et in die animarum : et quando ultimo fit servitium mortuorum ante pascha dicitur hunc communio.*

Pro quorum memória corpus
Christi súmitur dona eis Dó-
mine réquiem sempitérnam. *℣.* Et
lux perpétua lucéat eis. Pro quorum

memória sanguis Christi súmitur :
dona eis Dómine réquiem
sempitérnam.

In omnibus aliis missis pro defunctis dicitur hec Communio.

Lux etérna lucéat eis Dómine : cum sanctis tuis in etérnum quia pius es.

¶ *Ante diem sepulture.*

Postcommunio.

Presta quésumus omnípotens
Deus : ut ánimam fámuli tui ab

ángelis lucis suscéptam in preparáta
habitácula dedúci fácias beatórum.

Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. Qui tecum vivit et regnat.

¶ *Nota quod in anniversariis simplicis cujuscunque canonici, vel cujuscunque alterius dicantur orationes que in anniversariis episcoporum. Epistola Vir fortíssimus Judas. Gradale Réquiem etérnam. [961]. Versus Anime eórum. a toto choro dicitur. Tractus De profúndis. [961]. similiter a toto choro cantetur. Evangelium vero ferialiter dicitur.*

¶ *Nota etiam quod quando dicitur missa mortuorum ferialiter gradale per cantorem inchoetur : et a toto choro interim sedente cum suo V̄. absque neuma percantetur : similiter et Tractus De profúndis. [961]. cum cantu abbreviato. Et sciendum est : quod hec missa que ferialiter in capitulo dicitur pro fidelibus defunctis : generaliter habet dici etiam ante pascha quando completur officium mortuorum, ac etiam in die animarum.*

¶ *In die sepulture cujuscunque corpus sit dicitur.*

Oratio.

[96v.]

Om̄nipotens sempitérne Deus misericórdiam tuam súplices deprecámur : ut ánimam fámuli tui cujus córpori débitum sepúlturas officium persólvimus : in sinum

Abrahe patriárche tui júbeas collocári : ut cum dies agnitiónis tue advénerit : inter sanctos et eléctos tuos eum resuscitári precípias. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Secreta.

Uscipe Dómine pro ánima fámuli tui hóstiam quam tu Deo Patri obtulísti pro nobis benígne : et quia causa hómínium descendísti de

celis : te redeúnte sanctórum tuórum mereátur adjúngi consórtiis. Per te Salvátor mundi. Qui vivis et regnas cum.

Postcommunio.

Resta quésumus Dómine ut ánima fámuli tui cui hódie officia humanitátis exhibémus : hiis

sacrificiis expiáta : salvatiónis tue perpétuo múnere gratulétur. Per Dóminum nostrum.

Missa pro defunctis.

¶ *In die trigintali.*

Oratio. [*Minor.*]³⁴

Deus cui próprium est miseréri
semper et párcere : propiciáre
ánime fámuli tui et ómnia ejus

peccáta dimítte ut mortis vínculis
absolútus : transíre mereátur ad
vitam. Per Dóminum.

Secreta.

Intuére quésumus omnípotens
etérne Deus : et placátus
suscípere dignáre hoc sacrificium
quod tibi offérimus pro ánima fámuli

tui, et concéde illi pacem perpétuam
et réquiem sempitérnam. Per
Dóminum.

Postcommunio.

Prosit quésumus Dómine ánime
fámuli tui divíni celebrátio
sacraménti : ut ejus in quo sperávit et

crédidit etérnum cápiat te miseránte
consórtium. Qui tecum vivit et
regnat.

¶ *In anniversariis.*

Oratio.

Deus indulgentiárum Dómine :
da ánime fámuli tui, cujus
anniversárium depositiónis diem
commemorámus : refrigerií sedem,

quiétis beatitúdinem : lúminis
claritátem. Per Dóminum nostrum
Jesum Christum Fílium.

Secreta.

Propiciáre³⁵ Dómine suppli-
caciónibus nostris pro ánima
fámuli tui cujus hódie ánnua dies
agitur, pro qua tibi offérimus

sacrificium laudis : ut eam sanctorum
tuorum consórtio sociáre dignéris.
Per Dóminum.

Postcommunio.

Presta quésumus Dómine ut
ánima fámuli tui : cujus anniver-
sárium depositiónis diem recólimus :

his purgáta sacrificiis indulgéntiam
páriter et réquiem cápiat sempi-
térmam. Per.

¶ *Pro episcopis.*

Deus qui inter apostólicos sacer-
dotes fámulos tuos pontificáli
fecísti dignitáte censéri : presta
quésumus ut quorum vicem ad horam

Oratio.

gerébant in terris : eórum perpétuo
consórtio leténtur in celis. Per
Dóminum.

Afférimus tibi Dómine obla-
tiónem servitútis pro animábus
famulórum tuórum pontificum : sup-
plicántes ut cum presúlibus apostólice

Secreta.

dignitátis quorum sunt exécuti
officium habére mereántur sempitérne
beatitúdinis portiónem. Per Dómi-
num nostrum.

Proficiat Dómine quésumus
animábus famulórum tuórum
pontificum divíni celebrátio mystérii :
ut quos in terris pósitos, hujus

Postcommunio.

múneris dispensatóres esse fecísti :
inter eléctos antístites eos júbeas
connumerári. Per Dóminum.

¶ *Pro fratribus et sororibus.*

Deus vénie largítor et humane
salutis auctor : quésumus cle-
méntiam tuam ut nostrárum con-
gregatiónum fratres, et soróres : qui
ex hoc século transiérunt : inter-

Oratio.

cedente beáta María semper vírgine :
et beáto Michaéle archángelo cum
óm nibus sanctis, ad perpétue bea-
titúdinis consórtium perveníre con-
cedas. Per.

Deus cujus misericórdie non est
númerus : súscipe propícuis
preces humilitátis nostre : et ani-
mábus fratrum et sorórum nostrárum
congregatiónum : quibus tui nóminis

Secreta.

dedísti confessiónem : per hec
sacraménta salutis nostre cunctórum
remissiónem tríbue peccatórum. Per
Dóminum nostrum.

Postcommunio.

Resta quésumus omnipotens et miséricors Deus ut ánime fratrum et sorórum nostrárum congregatiónum pro quibus hoc sacrificium laudis tue obtulimus

majestáti : per hujus sacraménti virtútem a peccátis ómnibus expiáte lucis perpétue te miseránte recípiant beatitúdinem. Per Dóminum.

☩ *Pro benefactoribus.*

[97r.]

Oratio.

Omnipotens et miséricors Deus única salus mortálium, te súpplíces exorámus pro animábus famulórum famularúmque tuárum : paréntum et benefactórum nostrórum : ut intercedénte beáta Dei genitríce

María : cum ómnibus sanctis tuis peccatórum eis largíri dignéris indulgéntiam, et in novíssimo die beáte resurrectiόνis letíciam. Per éundem Dóminum nostrum.

Secreta.

Sanctífica quésumus Dómine hec fidélium ómnium vitália sacraménta, et presta : ut per ea, interveniénte beáta Dei genitríce María cum ómnibus sanctis tuis hoc ipsum proficiat animábus famulórum

famularúmque tuárum paréntum et benefactórum nostrórum, ut ab ómnibus vítiis expiáte pábulo vite reficiántur etérne. Per éundem Dóminum nostrum Jesum Christum.

Postcommunio.

Vivíficet nos quésumus Dómine salutáre quo pasti sumus sacraméntum : et interveniénte beáta Dei genitríce María cum ómnibus sanctis tuis, concéde ut hoc ipsum proficiat animábus famulórum famu-

larúmque tuárum, paréntum et benefactórum nostrórum : ad promeréndam tue propiciatiónis grátiam et percipiéndam futúre resurrectiόνis glóriam sempitérnam. Per éundem Dóminum.

Missa pro defunctis.

¶ *Pro omnibus fidelibus defunctis.*

Oratio.

Fidélium Deus ómnium cónditor
et redémptor animábus ómnium
fidélium defunctorum remissionem
cunctorum tríbe peccatorum : ut

indulgéntiam quam optavérunt, piis
supplicatióibus consequántur. Qui
cum Deo Patre et Spíritu Sancto.

Secreta.

Hostias quésumus Dómine quas
tibi pro animábus ómnium
fidélium defunctorum offérimus pro-

piciátus inténde : ut quibus fidei
Christiáne méritum contulísti dones
et prémium. Per.

Postcommnio.

Animábus quésumus Dómine
ómnium fidélium defunctorum
orátio proficiat supplicántium : ut eas
et a peccátis ómnibus éxuas : et tue

redemptiόνis fácias esse partícipes.
Qui cum Deo Patre in unitáte
Spíritus Sancti Deus.

¶ *Unius Apostoli.*

Officium.

Ichi autem nimis honorati sunt amici tui Deus : nimis confortatus est principatus eorum. *In tempore paschali*

Alleluya. *Ps.* Dómine probasti me et cognovisti me : tu cognovisti sessionem meam, et resurrectionem meam.

Oratio.

Exaudi Dómine pópulum tuum cum sancti apóstoli tui *N.* patrocínio supplicántem : ut tuo

semper auxilio múnitus : secúra tibi possit devotióne servíre. Per Dóminum nostrum Jesum.

¶ *Ad Ephesios ij. [19.]*

Frates. Jam non estis hóspites et ádvēne : sed estis cives sanctorum et doméstici Dei, superedificati super fundaméntum apóstolorum et prophetarum, ipso summo angulári

lapide Christo Jesu. In quo omnis redificatio constrúcta : crescit in templum sanctum in Dómino. In quo et vos coedificámini in tabernaculum Dei : in Spíritu Sancto.

Gradale.

Nimis honorati sunt amici tui Deus, nimis confortatus est

principatus eorum. *V.* Dinumerábo eos et super arénam multiplicabúntur.

Sequentia.

Clare sanctorum senátrus apóstolorum, princeps orbis terrarum rectórque regnórum.

Ecclesiárum mores et vitam moderáre.

Qui per doctrínam tuam fidéles sunt ubique.

Antióchus et Remus concédunt tibi Petre regni sólium.

Tyránnidem tu Paule Alexándrinam invasisti Gréciam.

Ethíopes hórridos Matthée, agnélli véllere.

Qui máculas nésciat áliquas véstisti cándido.

Thoma, Bartholomé, Johánnes, Philíppe, Symon.

Jacobíque páriles, Andréa Thadée

Dei.

Bellatores ínclyti.

En vos óriens et óccidens.

Immo teres mundi círculus.

Se patres habére gáudent et exspéc-

tant júdices.

Et idcírco mundus omnis laudes
vobis et honórem sanctis débitum
supplex impéndit.

¶ *Infra septuagesimam.*

Tractus.

BEatus vir qui timet Dóminum :
in mandátis ejus cupit nimis.
V. Potens in terra erit semen ejus :

generátio rectórum benedicétur. V.
Glória et divítie in domo ejus : et [97v.]
justícia ejus manet in séculum séculi.

¶ *Secundum Jobannem. xv. [17.]*

IN illo témpore. Dixit Jesus
discípulis suis, Hec mando vobis :
ut diligátis ínvicem. Si mundus vos
odit, scitóte quia me priórem vobis
ódio hábuit. Si de mundo fuissétis :
mundus quod suum erat dilígeret.
Quia vero de mundo non estis : sed
ego elégi vos de mundo, proptérea
odit vos mundus. Mementóte ser-
mónis rnei quem ego dixi vobis : Non
est servus major dómíno suo. Si me
persecúti sunt : et vos persecúentur.
Si sermónem meum servavérunt : et
vestrum servábunt. Sed hec ómnia

fácient vobis propter nomen meum :
quia nésciunt eum qui misit me. Si
non veníssem et locútus fuíssem eis :
peccátum non habérent. Nunc autem
excusatióne non habent de peccáto
suo. Qui me odit : et patrem meum
odit. Si ópera non fecíssem in eis que
nemo álius fecit : peccátum non
habérent. Nunc autem et vidérunt et
odérunt : et me et Patrem meum.
Sed ut adimpleátur sermo qui in lege
eórum scriptus est : quia odio
habuérunt me gratis.

Offertorium.

IN omnem terram exívit sonus
eórum : et in fines orbis terre

verba eórum. *In tempore paschali*
Allelúya.

Secreta.

BEáti apóstoli tui N. Dómine
solénnia recenséntes, quésumus

ut ejus auxílio tua beneficia capiámus,
pro quo tibi hóstias laudis offerímus.

Missa de apostolis.

Per Dóminum.

Prefatio. Et te Domine. [926].

Communio.

VOs qui secúti estis me : sedébitis
super sedes : judicántes duó-

decim tribus Israel dicit Dóminus. *In
tempore paschali, Allelúya allelúya.*

Postcommunio.

TUére nos miséricors Deus per
hec sancta que sumpsimus : et
beáti apóstoli tui *N.* cujus natalícia

celebrámus semper gubérna presídiis.
Per Dóminum.

¶ *In natali unius Martyris.*

Officium.

Etábitur justus in
Dómino et sperábit in
eo : et laudabúntur
omnes recti corde. *In*

tempore paschali, Allelúya allelúya. Ps.
Exáudi Deus oratióem meam cum
déprecor : a timóre inimíci éripe
ánimam meam.

Oratio.

ADesto Dómine supplicatióibus
nostris : et intercessióe beáti *N.*
mártyris tui, perpétuam nobis mise-

ricórdiam benígnus impénde. Per
Dóminum nostrum Jesum Christum
Fílium.

Lectio libri Sapientie. Ecclesiastici xiiij. (22.) et xv. (3-4, 6.)

BEátus vir qui in sapiéntia
morábitur : et qui in justícia
meditábitur, et in sensu cogitábit
circumspectiÓNem Dei. Cibávit illum
pane vite et intelléctus : et aqua
sapiéntie salutáris potávit illum. Et

firmábitur in illo et non flectétur : et
continébit illum et non confundétur :
et exaltábit illum apud próximos suos.
Et nómine eterno hereditábit illum :
Dóminus Deus noster.

Gradale.

Posuísti Dómine super caput ejus
corónam de lápide precíoso. *V.*
Desidérium ánime ejus tribuísti ei : et
voluntáte labiórum ejus non fraudásti

eum.

Allelúya. *Versus.* Posuísti Dómine
super caput ejus corónam de lápide
precíoso.

Sequentia.

ORgánicis canámus módulis nunc
N. solénnia.

Omnígenis Dómino vóciBUS red-
déntes odas débitas.

Qui in suis sanctis mirábilis nimis
múltiplici virtútum flore eósdem
décorat ac mirífice adórnat.

Nam et in ipsis quasi in quibúsdam
músicis instruméntis dígito próprio
fides ágitat fides virtútum sonóras.

Has numeróse percúrrens síngulas.

Permíscet síngulis diatéssaron mel-
lífluam melódiam.

Quam génerat virtútum mater illa.

Que áliis decénter compósita reddit
suavem simphóniam.

Qua sine cuncta.
Fiunt díssona,
Necnon et frívola.

Qua cum ómnia
Fiunt cónsona,
Necnon utília.

Qua justí bene.

Morántur rite.

Peténtes excélsa poli sýdera,
Alágres decántant nova cántica in
cýthara treícia.³⁶

Quorum agéntes festa consórtia
mereámur in celésti pátria.

Tractus.

Desidérium ánime ejus tribuísti
ei et voluntáte labiórú ejus
non fraudásti eum. *℣.* Quóniam

preveniísti eum in benedictióne
dulcedínis. *℣.* Posuísti super caput
ejus corónam de lápide precíoso.

Secundum Johannem, xij. [24.]

[98r.] **I**n illo témpore. Dixit Jesus
discípulis suis, Amen amen dico
vobis : nisi granum fruménti cadens
in terram mórtuum fúerit : ipsum
solum manet. Si autem mórtuum
fúerit : multum fructum affert. Qui
amat ánimam suam : perdet eam. Et

qui odit ánimam suam in hoc mundo :
in vitam etérnam custódit eam. Si
quis michi ministrat : me sequáur.
Et ubi sum ego : illic et mínister
meus erit. Si quis michi ministráverit :
honorificábit eum Pater meus : qui
est in celis.

Offertorium.

Invirtúte tua Dómine letábitur
justus et super salutáre tuum
exsultábit veheménter : desidérium

ánima ejus tribuísti ei. *In tempore
paschali, Allelúya allelúya.*

Secreta.

Reséntia múnere Dómine qué-
sumus seréna pietáte intuére ut
Sancti Spíritus perfundántur bene-
dictióne : quátenus illam valídius in

nostris córdibus dilectiónem infún-
dant : per quam sanctus *N.* martyr
tuus ómnia córporis torménta devícit.
Per Dóminum. In unitáte ejúsdem.

Missa de uno martyre.

Communio.

<p>Qui vult venire post me abneget semetipsum : et tollat crucem</p>		<p>suam et sequatur me.</p>
---	--	-----------------------------

Postcommunio.

<p>Quos refecisti Domine celesti mysterio ab omnibus quesumus propiciatus absolve delictis ut inter-</p>		<p>cedente beato N. martyre tuo divino munere purificatis mentibus perfru- amur. Per Dominum.</p>
---	--	---

¶ *Missa plurimorum martyrum.*

Officium.

Nntret in conspéctu tuo
Domine gémitus com-
peditórum, redde vicinis
nostris séptuplum in
sinu eórum : víndica sánguinem sanc-

tórum tuórum qui effúsus est. *Ps.*
Deus venérunt gentes in hereditátem
tuam : polluérunt templum sanctum
tuum : posuérunt Hierúsalem in
pomórum custódiam.

Oratio.

Mnípotens sempitérne Deus :
da nobis sanctórum mártýrum
tuórum *N.* et *N.* ita digne mérita

venerári : quátenus et ab instántibus
liberémur perículis : et digni effici-
ámur gáudiis sempitérnis. *Per.*

Ad Hebreos. xj. [33.]

Sancti per fidem vicérunt regna :
operáti sunt justítiam, adépti
sunt repromissiónes. Obturavérunt
ora leónum : extinxérunt ímpetum
ignis, effugárum áciem gládii : con-
valuérunt de infirmitáte : fortes facti
sunt in bello. Castra vertérunt exte-
rórum : accepérunt muliéres de
resurrectióne mórtuos suos. Alii
autem disténti sunt, non suscipiéntes
redemptiónem : ut meliorem inve-
nírent resurrectiónem. Alii vero

ludíbria et vérbera expérti : insuper et
víncula et cárceres. Lapidáti sunt,
secti sunt, tentáti sunt : in occisióne
gládii mórtui sunt. Circuierunt in
melótis : et in péllibus caprínis.
Egéntes, angustáti, afflícti : quibus
dignus non erat mundus. In soli-
tudínibus errántes : et in móntibus et
spelúncis : et in cavérnis terre. Et hi
omnes testimónio fidei probáti
invénti sunt. In Christo Jesu :
Dómino nostro.

Gradale.

Gloriósus Deus in sanctis :
mirábilis in majestáte faciens
prodígia. *℟.* Déxtera tua Dómine
glorificáta est in virtúte : déxtera

manus tua confrégit inímicum.

Allelúya. *Versus.* Sancti tui Dómine
benedicent te : glóriam regni tui
dicent allelúya.

Sequentia.

Cce pulchra canórum résonet
voce allelúya.

Intimans réquiem cívibus ínclytam.

Felícia nímium angelórum rútilant
ágmina.

Sancte Sancte Sancte Christo
ovánter proclamántia.

Sublími in cathédra apostolórum
sede fúlghida lampáda tribus et linguas
judicántia.

Omnia ut stércora reputárunť
túmida propter hoc émicant velut
stella firmamánti clara.

Stolis cándidis mártýrum
adornántur colla.

Hi sunt mílites qui mundi
preliárunť bella.

Corónis albis coronántur sancti.

Qui confiténtes credidérunt juste.

Vel fide certántes.

Respuérunt vana.

Modo habent celéstia regna.

In qua triúmphant dicéntes óptime.

Sive cánticant psalléntes cármina.

Arte laudífua.

Voce dulcísona.

Regi Christo submitténtes colla.

Multum recitáris laude spirítuum.

Atque jubiláris in choro vírginum.

Alleluya.

Dulcímoda.

Te decántant pudícum ágmina.

Laus tibi sit Christe semper per
ómnia.

Qui opituláris cantántes tália.

Voce pulchra.

Alleluya.

Et nos ipsi proclamémus una.

Da nobis etérna regna flórida.

Ubi cantémus omnes allelúya.

¶ *Secundum Lucam. vj. [20.]*

[98v.] **I**N illo témpore. Elevátis Jesus
Óculis in discípulos suos dicébat,
Beáti páuperes : quia vestrum est
regnum Dei. Beáti qui nunc esúritis :
quia saturabímmini. Beáti qui nunc
fletis : quia ridébitis. Beáti éritis cum

vos odérint hómines : et cum
separáverint vos et exprobráverint et
ejécerint nomen vestrum tanquam
malum propter Fílium hóminis.
Gaudéte in illa die et exultáte : ecce
enim merces vestra multa est in Celo.

Offertorium.

Mirábilis Deus in sanctis suis :
Deus Israel ipse dabit virtútem

et fortitúdinem plebi sue benedíctus
Deus allelúya.

Missa plurimorum martyrum.

Secreta.

Suscipe quésumus Dómine
múnera pópuli tui pro festivi-
táte sanctórum mártýrum tuórum *N.*

et *N.* et sincéro nos corde fac eórum
natalíciis interésse. Per Dóminum
nostrum.

Communio.

SAudéte justí in Dómino allelúya : rectos decet collaudátio allelúya.

Postcommunio.

Sacramentórum tuórum Dómi-
ne participatióne letántes sup-
pliciter exorámus : ut quorum mérita

celebráre condónas : eórum nos fácias
imitári constántiam. Per Dóminum
nostrum.

¶ *De quocunque confessore.*

Officium.

S justi meditabitur
sapiéntiam : et lingua
ejus loquétur judícium,
lex Dei ejus in corde

ipsíus. *Psalmus.* Noli emulári in
malignántibus neque zeláveris faci-
éntes iniquitátem. Glória Patri et
Fílio.

Oratio.

ADesto Dómine précibus nostris
quas in sancti *N.* confessóris tui
solennitáte deférimus : ut qui nostre

justítie fidúciam non habémus : ejus
qui tibi plácuit méritis et précibus
adjuvémur. Per Dóminum nostrum.

Lectio libri Sapientie x. [Io.]

Iustum dedúxit Dóminus per vias
rectas : et osténdit illi regnum
Dei : et dedit illi sciéntiam sanctórum :
honestávit illum in labóribus : et
complévit labóres illíus. In fraude
circunveniéntium illi áffuit : et
honéstum fecit illum. Custodívit
eum ab inimícis : et a seductóribus
tutávit illum : et certámen forte dedit
illi ut vínceret et sciret quóniam
ómniium poténtior est sapiéntia. Hec

vénditum justum non derelíquit : sed
a peccatóribus liberávit eum.
Descendítque cum illo in fóveam : et
in vínculis non derelíquit illum donec
afférret illi sceptrum regni, et
poténtiam advérsus eos qui eum
deprimébant. Et mendáces osténdit
qui maculáverunt illum : et dedit illi
claritátem etérnam Dóminus Deus
noster.

Gradale.

OS justi meditabitur sapiéntiam :
et lingua ejus loquétur judí-
cium. *V.* Lex Dei ejus in corde ipsíus
et non supplantabúntur gressus ejus.

Allelúya. *V.* Posui adjutórium super
poténtem : et exaltávi eléctum de
plebe mea.

Sequentia.

Adest nobis dies alma : et magno
gáudio plena.

In qua sancta Deo grata congáudet
ecclésia.

Hódie celéstis letátur turma : que glóriam cantat in excélsis voce dulcisona cum simphónia.

Hódie polórum sancta ágmina colláudant regem Deum nostrum natum ex vírgine sancta María.

Ave ínclyte presul *N.* flos pulchérime.

Tu vestígia Christi secútus es fide devóta.

Etérni regis adéptus es regna.

Jam gratuláris in domo súpera pössidens sedes almas.

Te postulámus et póscimus una.

Adjúvent tua sancta suffrágia fragílem vitam nostram.

O beate.

O sancte *N.*

Laus tibi in glória.

O beáte.

O sancto *N.*

Pro nobis súpplia.

Ut una mereámur sancta celórum templa.

Possídere leti cernéntes alma gáudia que sunt plena.

Sit Deo laus honórque et jubiláto casta.

Qui regnat per ómnia seculórum sécula.

Amen dicant ómnia.

Tractus.

Desidérium ánime ejus tribuísti ei : et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. *℣.* Quóniam

preveniásti eum in benedictióne dulcedínis. *℣.* Posuísti super caput ejus corónam de lápide precíoso.

¶ *Secundum Marcum. xiiij. [33.]*

IN illo témpore. Dixit Jesus discíplulis suis, Vidéte vigiláte et oráte. Nescitis enim quando tempus sit. Sicut homo qui péregre proféctus relíquit domum suam : et dedit servis suis potestátem cujúsque óperis : et janitóri precépit ut vígilet. Vigiláte

ergo. Nescitis enim quando dóminus domus véniat : sero, an média nocte, an gallicántu, an mane. Ne cum vénerit repénte : invéniat vos dormiéntes. Quod autem vobis dico : ómnibus dico vigiláte. [99r.]

Offertorium.

Desidérium ánime ejus tribuísti ei : et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum : posuísti in cápite

ejus corónam de lápide precíoso. *In tempore paschali* Allelúya allelúya.

Missa de quocunque confessore.

Secreta.

Suscipe, Dómine, sacrificium
placatiónis et laudis quod nos
interveniēte beáto *N.* confessóre tuo

perducat ad véniam : et in perpétuam
gratiárum constituat actiōnem. Per
Dóminum.

Communio.

Fidélis servus et prudens : quem
constituit dóminus super
famíliam suam ut det illis in témpore

trítici mensúram. *In tempore paschali*
Allelúya allelúya.

Postcommunio.

Resta quésumus omnipotens
Deus : ut cujus festivitáte votíva
sunt sacraménta : ejus salutária nobis

intercessióne reddántur. Per
Dóminum.

¶ *Missa de sancto Rocho.*

Officium.

Ongratulámini omnes
in Dómino diem beáti
Rochi commemorán-
tes : in cujus com-
memoratióne letátur ecclésia, plebs
exsúltat : et ángeli dúlcia dant

melódia : dicétes : Glória tibi Dó-
mine : qui talem virum in con-
fessórem elegisti. *Ps.* Beáti imma-
culáti in via : qui ámbulant in lege
Dómini. Glória Patri et Fílio.

Oratio.

Deus qui es gloriósus in glória
sanctorum : et cunctis ad eorum
patrocínia confugiéntibus sue petiti-
ónis salutárem prestas effectum³⁷ :
concede plebi tuas ut intercedénte
beáto Rocho confessóre tuo que in

ejus celebritáte se devóta exhibet,
languóre epidímie quam in suo
cópore pro tui nóminis glória passus
est, sit líbera : et tuo nómini semper
sit devóta. Per.

Epistola. Ij. ad Thimotheum ij. [8.]

Charíssime, Memor esto Jesum
Christum resurrexisse a mórtuis
ex sémine David secúndum evan-
gélium meum in quo labóro usque ad
víncula : quasi male óperans : sed
verbum Dei non est alligátum. Ideo
ómnia sustíneo propter eléctos : ut et
ipsi salutem consequántur : que est
cum Christo Jesu in glória celésti.
Tu autem assecútus es meam

doctrínam, institutióne, propósi-
tum, fidem, longanimitátem, dilec-
tióne, paciéntiam, persecutióne,
passiões : quales michi facta sunt
Antióchie, Ycónio, Listris : quales
persecutiões sustínui : et ex ómnibus
me erípuit Dóminus : et omnes qui
pie volunt vívere in Christo Jesu
persecutióne patiéntur.

Gradale.

Tibi pio sancto Rocho honor sit
et glória : et deprecántes apud
celéste numen, tuis précibus a morbo
epydímie salvos nos redde. *℟.* Fac

quésumus beáte Conféssor Christi :
ut apud Deum preces nostre non sint
vane : et nobis áeris tempériem
concede : ut in fine tecum in celis

congratulémur.

Allelúya. *℟*. O beáte confessor Roche :
quam magna apud Deum sunt mérita

tua : quibus crédimus nos a morbo
epydímie posse liberári : et éeris
tempériem concédi. Allelúya.

Evangelium. Vidéte vigiláte. *in missa de quocunq; confessore.*³⁸

Offertorium.

TE beátum Rochum Christi con-
fessórem exorátum fácimus : et
preces ad te patrem nostrum

dirígimus : ut tua intercessióne a
languóribus epydímie salvémur et
áeris tempériem potiámur.

Prefatio.

ETérne Deus. Qui imminéntem
Nínivitis intéritum sola miseri-
córdia revocásti : quibus ut propug-
nátor exsisteres cum oratiónis
peniténtia prestitísti : et huic pópulo
tuo ante conspéctum glórie tue
prostráto orándi tríbue puritátem : et

quem desiderat presta liberatiónis
efféctum, ut quos Unigéniti tui
precióso sáanguine redemísti non
patiáris misericórdia tua mortalitátis
interíre supplicio. Per Christum
Dóminum nostrum.

Secreta.

Parce nobis Dómine : et flagélla
ire tue que peccáta nostra
meréntur : precibus et méritis bea-

tíssimi confessóris tui Rochi : a nobis
misericórditer avérte. Per Dóminum
nostrum.

Communio.

Quam magníficum est nomen
tuum beáte Roche : qui tuis
intercessiónibus multitudinem langu-
éntium nosti sanare : et nomen tuum

gloriósum commemorántibus ómni-
bus te propícium exhibere : veni et
salva nos a morbo epydímie et áeris
tempériem nobis concéde.

Postcommunio.

Presta quésumus omnipotens
Deus : ut qui celéstia sacraménta
percépimus : intercedénte beáto
Rocho confessóre tuo per hec contra

ómnia advérsa muniámur et ab omni
morbo et peste : ac a subitánea morte [99v.]
liberémur. Per Dóminum nostrum.

¶ *In natali unius virginis et martyris.*

Officium.

Conquerebar de testimoniis tuis in conspectu regum et non confundebar : et me-

ditabar in mandatis tuis que dilexi nimis. *Psalmus.* Beati immaculati in via : qui ambulat in lege Domini.

Oratio.

Cœaudi nos Deus salutaris noster : ut sicut de beate *N.* virginis et martyris tue festivitàte gaudemus, ita

pie devotiōnis erudiāmur affēctu. Per Dōminum nostrum Jesum Christum.

Lectio libri Sapientie. Ecclesiastici lj. [13.]

Domine Deus meus exaltasti super terram habitatiōnem meam : et pro morte defluenti deprecata sum. Invocavi Dōminum, Patrem Dōmini mei, ut non derelinquat me in die tribulatiōnis mee : et in tēpore superbōrum sine

adjutōrio. Laudābo nomen tuum assidue : et collaudābo illud in confessiōne : et exaudita est oratio mea. Liberasti me de perditione : et eripuisti me de tēpore iniquo. Propterea confitebor et laudem dicam nōmini tuo : Dōmine Deus meus.

Gradale.

Dilexisti justiciam et odisti iniquitatem. *℣.* Propterea unxit te Deus Deus tuus oleo leticie.

Alleluya. *℣.* Emulor enim vos Dei emulatiōne despōndi vos uni viro virginem castam exhibere Christo.

Sequentia.

Virginis venerandas de número sapientum festa celebramus socii.

Filie matris supérni Regis sacrosante Marie.

Quam sibi in sororem Dei adoptavit Filius.

Hec corpus suum domuit freno jejunii.

Et luxuriam secuit ense agonie.

Hec contra cunctos hostis dimicavit impetus.

Et hostem cruentum freta Christi dextra straverat.

Hec sponsum ab aula celi sese
invisentem alácris.

Corde jocúndo secúta ejus est
ingréssa thálamum.

Tuque jam dúlcibus plena delíciis.

Christo misérias nostras suggérito.

Nobis consolatiónem precándo.

Tractus.

Diffúsa est grátia in lábiis tuis :
proptérea benedíxit te Deus in
etérnum. *℟.* Spécie tua et pul-
chritúdi-
ne tua : inténde prospere
procéde et regna. *℣.* Propter veritá-

tem et mansuetúdinem et justíciam :
et dedúcet te mirabíliter délixtera tua.

℟. Audi filia et vide et inclína aurem
tuam : quia concupívit rex spécíem
tuam.

¶ *Secundum Mattheum. xiiij. [44.]*

In illo témpore. Dixit Jesus
discípulis suis parábolam hanc,
Símile est regnum celórum thesáuro
abscóndito in agro : quem qui invénit
homo abscóndit et pre gáudio illíus
vadit : et vendit univér-
sa que habet, et emit agrum illum.
Iterum símile est regnum celórum
hómini negociatóri queré-
nti bonas margarítas. Invénta
autem una preciósa margaríta : ábiit
et véndidit ómnia que hábuit et emit
eam. Iterum símile est regnum
celórum ságene misse in mare : et ex
omni génere píscium congregánti.

Quam cum impléta esset educéntes et
secus littus sedéntes : elegérunt bonos
in vasa, malos autem foras misérunt.
Sic erit in consummatione séculi.
Exíbunt ángeli : et separábunt malos
de médio justórum. Et mittent eos in
camínium ignis : ibi erit fletus et
stridor déntium. Intellexístis hec
ómnia ? Dicunt ei, Etiam. Ait illis.
Ideo omnis scriba doctus in regno
celórum símilis est hómini patri-
fámílias : qui profert de thesáuro suo
nova et vetera.

Offertorium.

Fillie regum in honóre tuo ástitit
regína a dextris tuis in véstitu

deauráto circumdáta varietáte.

Secreta.

Hostia Dómine quas tibi offé-
rimus propícíus réspice : et

intercedénte beáta *N.* vírgine tua et
martyre víncula peccatórum

Missa unius virginis.

---

nostrorum absolue. Per Dóminum | nostrum.

Communio.

Diffusa est grátia in lábiis tuis : | etérnum. *In tempore paschali*, Allelúya
proptérea benedíxit te Deus in | allelúya.

Postcommunio.

Pláceant tibi, quésumus, misé- | grátiam nobis concílient, et etérne
ricors Deus, nostre servitútis | felicitátis gáudium submínistrent.
obséquia : ut mystéria sacrosáncta que | Per Dóminum nostrum Jesum
súmpsimus, intercedénte beáta *N.* | Christum Fílium tuum. Qui tecum
vírgine tua et mártire, et tuam | vivit et regnat in unitáte.

[100r.]

¶ *Missa de nomine Jesu.*

Officium.

No nomine Jesu omne
genus flectatur celestium
terrestrium et infernorum :
et omnis lingua confiteatur,
quia Dominus

Jesus Christus in gloria est Dei Patris.
Ps. Laudate Dominum quoniam
bonus Dominus : psallite nomini ejus
quoniam suave.

Oratio.

Deus qui gloriosissimum nomen
Domini nostri Jesu Christi
unigeniti Filii tui fecisti fidelibus tuis
summo suavitatis affectu amabile : et
malignis spiritibus tremendum atque
terribile : concede propicius ut omnes

qui hoc nomen Jesu devote venerantur
in terris, sancte consolationis
dulcedinem in presenti percipiant, et
in futuro gaudium exultationis et
interminabilis jubilacionis obtineant.
Per eundem Dominum nostrum.

Lectio Actuum apostolorum. iij. [8.]

In diebus illis. Petrus impletus
Spiritu Sancto dixit, Principes
populi : et seniores audite. Si nos
hodie dijudicamur in beneficio
hominis infirmi : in quo iste salvus
factus est. Notum sit omnibus vobis
et omni plebi Israelii : quia in nomine
Domini nostri Jesu Christi Nazareni

quem vos crucifixistis, quem Deus
suscitavit a mortuis : in hoc iste astat
coram vobis sanus. Hic est lapis qui
reprobatus est a vobis edificantibus :
hic factus est in caput anguli. Et non
est in aliquo alio salus. Nec est aliud
nomen sub celo datum hominibus :
in quo oporteat nos salvos fieri.

Gradale.

Constituit Deus Pater ad dexteram
suam Jesum Christum in
celstibus supra omnem principatum
et potestatem et virtutem et
dominationem et omne nomen quod
nominatur : non solum in hoc seculo,
sed etiam in futuro : et omnia

subjecit sub pedibus ejus. *℟.* Adjuva
nos Deus salutaris noster : et propter
gloriam nominis tui Domine libera
nos : et propicius esto peccatis nostris
propter nomen tuum.

Alleluia. Versus. Dulce cordi nomen
Jesu melos auri : mel in esu : cor

vertit in júbilum : et fugat mundi

síbilum.

Sequentia.

Dulcis Jesus Nazarénus, Judeó-
rum rex améenus : pius, pul-
cher, flóridus.

Pro salúte sue gentis, subit mortem
cum torméntis : factus pallens,
lívidus.

Dulce nomen et cognómen, hoc
transcéndens est prénomen omnibus
nomínibus.

Mulcet reos sanat eos, fovet reos,
munit eos, servat ab insúltibus.

Hujus regis sub vexílllo, statu degis
in tranquílllo : hostes tui fúgiunt.

Nomen ejus meditátum, belli fugat
apparátum, hostes victi rúgiunt.

Hoc est nomen recoléndum, quod
sic semper est treméndum: malígnis
spirítibus.

Hoc est nomen salutáre, et solámen
singuláre : quod succúrrit trístibus.

Hoc nos decet honoráre, archa
cordis inseráre : cogitáre peramáre,
amóre sed heróico.

Ignácíus hoc dócuit, hocque passus
insónuit, cor ejus scissum páruit,
inscríptum Jesu célico.

Ut quid majóra cúpimus, quam
quod Jesus sit íntimus : qui est pre-
amantíssimus : et querit nos amáre ?

Amat ferventíssime, amat
constantíssime, amat benigníssime :

et suos vult juváre.

Nomen suum fecit tale : ut sit
cunctis cordiále, capitále, principále,
diléctum ex íntimis.

Hoc habent natúre jura, ut
amántem tota cura reamémus
placitúra prestántes ex ánimis.

Jesu nomen omne bonum, tenet
dulcem facit sonum, promerétur regni
thronum : audítum letificat.

In hoc lucet splendor Patris, In hoc
patet decor matris, In hoc fulget
honor fratris, Hoc fratres magnificat.

Caput Jesu cor mens manus, pes et
corpus vigor sanus : sanguis Christi et
humánus, parántur homínibus.

Hec torquéntur passa dura, his
lesúra et natúra : reparántur pia cura,
purgátis crimínibus.

Ergo si quis velit scire, quare
nomen Jesu mire : facit bonos
concupíre : sui inheréntiam.

Divisio.

Jesu pulcher in decóre, summe
bonus in valóre: mitis lenis in
dulcóre, pronus ad cleméntiam.

Jesus est rex generósus, Jesus forma
speciósus : Jesus lingua gratiósus, et
mirándus ópere.

Jesus fortis animósus, Jesus pugil
vigorósus, Jesus donis copiósus, et

gaudet tribuere.

Jesus pie viscerosus, Jesus ductor
luminosus : Jesus est deliciosus, et
sapit dulcissime.

[100v.]

Jesus fama gloriosus, Jesus cunctis
fructuosus : Jesus totus virtuosus,
fovet suos optime.

Summus potens in vigore, summus
celsus in honore : summus gratus in
amore, omnem laudem continet.

In sciendo summe sapit, ambiendo
cuncta capit : diligendo corda rapit, et
illata detinet.

Eya nomen nobis gratum, dulcis
Jesus appellatum : sit in corde sic
firmatum, ut non possit erui.

Hoc reatum peccatorum, tollat pres-
tet jubilorum odas vita beatorum :
donet bonis perfrui.

Tractus.

Dulce nomen Jesu Christi Felix
nomen ferens tristi, Jocundans
mentem jubilo. ✠. Tollit luctum
affert fructum : Et obductum et
seductum Purgat cor a nubilo. ✠.
Nominatum invocatum Honoratum
predicatum Semper sonat dulciter. ✠.

Tam peccatum quam reatum
Condonatum expurgatum : Reddit
mulcens leniter. ✠. Hostes ferit,
mores serit : Mala terit, graves gerit :
Plenum est presidium. ✠. Nos
defendit nos accendit : Nos intendit
et extendit Hoc nomen in gaudium.

Evangelium. Secundum Mattheum. j. [20.]

IN illo tempore. Angelus Domini
apparuit in somnis Joseph dicens,
Joseph fili David : noli timere
accipere Mariam conjugem tuam.
Quod enim in ea natum est : de
Spiritu Sancto est. Pariet autem
filium : et vocabis nomen ejus Jesum.
Ipse enim salvum faciet populum

suum a peccatis eorum. Hoc autem
totum factum est : ut adimpleretur
quod dictum est a Domino per
prophetam dicentem, Ecce virgo in
utero habebit et pariet filium : et
vocabitur nomen ejus Emanuel : quod
interpretatur nobiscum Deus.

Credo. [923].

Offertorium.

IN nomine meo demonia ejicient :
linguis loquentur novis, serpentes

tollent : et si mortiferum quid
biberint non eis nocabit : super egros

manus impónent et bene habébunt | allelúya.

Secreta.

IN veneratióne nóminis dilec-
tíssimi Fílii tui Dómini nostri
Jesu Christi tibi Deus Pater
misericordiárum devótis méntibus
hóstias immolámus : suppliciter
deprecántes : ut eárum virtúte cunctis

egéntibus prestétur auxiliúm : et in
eódem nómine delectántes salutárem
sui propósiiti consequántur efféctum.
Per éundem Dóminum nostrum
Jesum Christum.

Prefatio. Quia per incarnáti. [925].

Communio.

MIncéti dabo manna abscón-
ditum et dabo illi cálculum
cándidum : et in cálculo nomen

novum scriptum quod nemo scit nisi
qui áccipit.

Postcommunio.

SAcrosáncta mystéria que sump-
simus Dómine ad honórem
nóminis complacentíssimi Fílii tui
Dómini nostri Jesu Christi devótis
precórdiis recoléntes : quésumus, ut
incrementa spirituális exultatiónis
accúmulent : et afféctum nostrum ad

hoc salutíferam nomen nobis júgiter
impriméndum accéndant : et ad
jubilatiónem jubilándum in Jesu
Salvatóre nostro dulcíssimo tota
mentis intentiÓne promóveant. Per
éundem Dóminum nostrum.

¶ *Per totas octavas dicatur missa predicta quando de octavis fit servitium : sed sine Credo.*

Sequentia per octavas. Jesus pulcher in decóre. *Éc.*

³⁹ [*Missarum &c. ex Portiforiis.*]

⁴⁰ [**¶** *Missa pro febribus.*

Officium.

Ustus es Dómine et
rectum iudícium tuum
fac cum servo tuo

secúndum misericórdiam tuam. *Ps.*
Beáti immaculáti in via : qui ám-
bulant in lege Dómini.

Oratio.

¶ Mnípotens sempitérne Deus
qui per sanctos Apóstolos et
Mártyres tuos diversa sanitátum dona
largíri dignátus es : da quaesumus ut
praeséntem fámulum tuum *N.* quia
fébrium vexatióne fatigátur : per

intercessiónem sancti Sigismúndi
regis et mártiris tui tua medicína
érigat ad salútem et ad sanitátem
pristinam cleméner revocáre
dignétur. Per Dóminum.

¶ *Lectio libri Sapientie.* [*Ecclus. xxxiv. 14-17.*]⁴¹

¶ Qui timet Dóminum nichil
trepidábit et non pavébit,
quóniam ipse est spes ejus. Timéntis
Dóminum beáta est ánima ejus. Ad
quem respicit et ipse fortitúdo ejus.
Oculi Dómini super timéntes eum :

protéctor méntium firmaméntum
virtútis. Tegmen ardóris : et umbrá-
culum meridiánis. Deprecátió offen-
siónis : et adjutórium casus. Exáltans
ánimam et illúminans óculos : dans
sanitátem et vitam et benedictiónem.

Gradale.

¶ Miserere michi Dómine quóniam
infirmus sum sana me Dómine.
℣. Conturbáta sunt ómnia ossa mea :
et ánima mea turbáta est valde.

¶ Allelúya. *℣.* De profúndis clamávi ad
te Dómine : Dómine exáudi vocem
meam.

¶ [*Evangelium*]⁴² *Secundum Mattheum viij. (14-17).*

¶ In illo témpore. Cum venísset
Dóminus Jesus in domum Petri :
vidit socrum ejus jacéntem et

febricitántem. Et tétigit manum ejus :
et dimísit eam febris. Et surréxit et
ministrábat eis. Véspere autem factó :

obtuérunt ei multos demónia habéntes. Et ejiciébat spíritus verbo : et omnes male habéntes curávit. Ut adimplerétur quod dictum est per

Isáiam prophétam dicéntem, Ipse infirmitátes nostras accépit : et egrotatiónes portávit.

Offertorium.

Domine convértere et éripe ánimam meam, salvum me fac

propter misericórdiam tuam.

Secreta.

Offérimus tibi Dómine múnera sancta in nómine elécti tui Sigismúndi regis et mártiris tui : ut a

praesénti egróto *N.* fébrium ardóres repélli júbeas et exínde tuo semper in ómnibus muniátur auxílio. Per.

Communio.

Amen dioo vobis quicquid orantes pétitis crédite quod accipiétis et fiet vobis.

Postcommunio.

Omnípotens sempitérne Deus qui dedísti fidélibus tuis obtínere ómnia quae juste precámur : súscipe propícíus preces nostras, quas pro fámulo tuo *N.* in honóre beáti Sigismúndi regis et mártiris tui

deférimus : et quod pro eo devótis méntibus obsecrámus : celéri indulgéntia cónsequi mereámur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium.

❧ *Missa pro pestilentia⁴³ evitanda.*

Ad missam. Officium.

Ecordáre Dómine tes-
taménti tui : et dic
ángelo percutiénti,
cesset jam manus tua,
ut no desolétur terra, et ne perdas

omnem ánimam vinam. *In tempore
paschali, Allelúya. Ps.* Qui regis Israel
inténde : qui dedúcis velut ovem
Joseph.

Oratio.

DEus qui non vis mortem : sed
peniténtiam desíderas peccató-
rum : pópulum tuum quésumus
Dómine ad te convérte propítius : ut

dum tibi devótus extíterit : iracúndie
tue ab eo flagélla amóveas. Per
Dóminum.

Lectio libri ij. Regum. xxiiij. [15.]

IN diébus illis. Immisit⁴⁴ Dó-
minus pestiléntiam in Israel de
mane usque ad tempus constitútum :
et mórtui sunt ex pópulo a Dan usque
ad Bersabée septuagínta mília
virórum. Cunque extendisset manum
suam ángelus Dómini super Jerúsalem
ut dispérderet eam : misértus est
Dóminus super afflictiónem, et ait
ángelo percutiénti pópulum. Súfficit.
Nunc cóntine manum tuam. Erat
autem ángelus Dómini juxta áream

Aréuna Jebuséi. Dixítque David ad
Dóminum : cum vidisset ángelum
cedéntem populum, Ego sum qui
peccávi et⁴⁵ iníque egi : isti qui oves
sunt quid fecérunt ? Vertátur obsécro
manus tua contra me : et contra
domum patris mei. Venit autem Gad
ad David in die illa : et dixit ei,
Ascénde et constitúe altáre Dómino
in área Aréuna Jebuséi. Et ascéndit
David juxta sermónem Gad quem
precepérat ei Dóminus.

Gradale.

Misit Dóminus manum suam et
sanávit eos : et erípuit eos de
intéritu eórum. *℟̄.* Confiteántur
Dómino misericórdie ejus : et

mirabília ejus filiis hóminum.

Allelúya. *Versus.* Salvábo pópulum
meum in médio Israel : et ero eis in
Deum in veritáte et justítia.

Sequentia.

Jubilémus pia mente voce corde
concinénte : Trinitátem
collaudántes.

Patrem prolémque precémur
Sanctum neuma venerémur laudis
melos concrepántes.

Omnes vena proclamémus, Deum
summum implorémus miserére quod
dignétur.

Cor gravátur, mens langéscit jam
mens meret et plangéscit : pestis
morsum dum vertétur.

Aura furit, ledit pestis morbus urit,
nulla mentis spes salútis rédditur.

Mare fluxit misturm felle jam
tempéstas jam procélla plebs ubíque
prémitur.

Si pro malis irascáris tempus est ut
revertáris pie Jesu miserére.

Leo lustran oves querit nisi pascis
ovis perit Bone Pastor nos tuére.

Terra mare firmaménta queque
parent eleménta tuo facta númine.

Mare novit te calcántem dum te
sentit ambulántem, factó fertur
flúmine.

Cuncta sistunt te jubénte non
movéntur sed repénte rédeunt
pacífica.

Toto nisu tota cura tua lauded te
factúra virtus et almífica.

Auras nobis mitte letas, pestem
procul pie pellas transfer nos ad vite

metas ne nos turbent tot procélla.

Olim culpa nos ligáti respirántes
crédimus corde mesto flagelláti tibi
soli crédimus.

Lex antíqua transressóres, convérsos
erípuit : tue legis abusóres, pie dum
corrípuit.

Joab Abner persecuéntem : et hunc
armis insequéntem, prece data vénia.

Joab vitam consecútus nocte viam
transit tutus per montis cacúmina.

David in prophético, vita datur
término, pro delícto gravi.

Tersu fugit fácinus dum fatétur
vócibus inquiens peccávi.

Ezechías reddit fletum, et peccátum
est delétum, statim ut penítuit.

Mitis hester pie mentis pro salúte
sue gentis assuérum ádiit.

Hinc fit salus Mardocheo, crux
servátur Amanréo quia suspénsus
périit.

Virtus Judith de supérnis, diva dum
illúminat : caput aufert Oloférnis, et
captivos líberat.

Mater ergo summi regis, tibi natus
Christus verus : nos signávit umbra
legis, Hester tu hic assuérus.

Virgo natus intercède ut afflíctos
líberet, salvet hos a pestis cede, quos
pie redímeret.

Virgo mater maris stella fons
ortórum verbi cella, ne nos pestis aut

procélla, peccatóres óbruant.

Eia mater terge fletum, tempestátis tolle fretum, cor mestórum redde letum, jam preces subvéniant.

Proles parcit si peróras mater ergo rumpe moras, posce tuum Fílium, ara feda tumpens pestis, simul cadant

confer mestis, salútis auxílium.

Nostros tuus ipse natus tollat penas et reátus, nobis prestans consolámen, verum regno sempitérni, ubi cives sunt supérni, personémus ómnia. Amen.

Evangelium. Secundum Lucam. iiij. [38.]

IN illo témpore. Surgens Jesus de synagóga : introívit in domum Symónis. Socrus autem Symónis : tenebátur magnis fébribus. Et rogá-
érunt illum pro ea. Et stans super illam imperávit febrí : et dimísit illam. Et contínuo surgens : ministrábat illis. Cum autem sol occidísset : omnes qui habébant infirmos váriis languóribus, ducébant illos ad eum. At ille síngulis manus impónens : curábat eos. Exíbant autem demónia

a multis clamántia et dicéntia : quia tu es Filius Dei. Et incrépans non sinébat ea loqui : quia sciébant ipsum esse Christum. Facta autem die egréssus ibat in desértum locum. Et turbe requirébant eum, et venérunt usque ad ipsum. Et detinébant illum ne discéderet ab eis. Quibus ille ait, Quia et áliis civitatibus, opórtet me evangelizáre regnum Dei. Quia ídeo missus sum. Et erat prédicans in synagógis Galiléæ.

Offertorium.

STetit pónitífex inter mórtuos et vinos, habens thuríbulum áureum in manu sua : et ófferens incénsi

sacrificium placávit iram Dómini, et cessávit plaga a Dómino. *In tempore paschali, Allelúya.*

Secreta.

SUbvéniant nobis Dómine quésumus sacrificii preséntis operátio : que nos et ab erróribus univérsis poténter absólvat : et a tótius

erípiat perditiónis incúrsu. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Communio.

Multitúdo languéntium et qui
vexabántur a spirítibus immún-

dis veniébant ad eum : quia virtus de
illo exíbat, et sanábat omnes.

Postcommunio.

Exáudi nos de salutáris noster : et
intercedénte beáta Dei genitríce
sempérque vírgine María : pópulum
tuum ab iracúndie tue hortóribus

líberum : et misericórdie tue tua fac
largitáte secúrum. Per Dóminum
nostrum Jesum Christum Fílium
tuum. Qui.

¶ *Missa sancti Rochi confessoris.*⁴⁶

Ad missam. Officium.

Etábitur justus in
Dómino et sperábit in
eo : et laudábilis om-
nes recti corde. *In*

tempore paschali Allelúya allelúya. *Ps.*
Exáudi Deus oratióem meam cum
déprecor : a timóre inímici éripe
ánimam meam.

Oratio.

¶ Mnípotens et miséricors Deus
qui méritis et précibus bea-
tíssime Rochi confessoris tui quan-
dam pestem hóminum generálem
gratióse revocásti : presta supplicibus

tuis, ut qui pro símili peste revocánda
ad tuam confúgiunt fidúciam, ipsius
gloriósi confessoris precámine, ab ipsa
infirmítate : et ab omni perturbatióne
liberéntur. Per Dóminum nostrum.

Epistola. Justum dedúxit Dóminus. [978].

Gradale.

¶ Justus ut palma florébit : sicut
cedrus Líbani multiplicábitur in
domo Dómini. *V.* Ad annuncián-
dum mane misericórdiam tuam et

veritátem tuam per noctem.

Allelúya. *Versus.* Justus germinábit
sicut lílium : et florébit in etérnum
ante Dóminum.

Sequentia.

¶ IN honóre salvatóris sancti Rochi
confessoris agátur memória.

Qui de celo prenotátur et ad
matrem nunciátur, salúte angélica.

Qui de ventre matris natus, signo
crucis est signátus : quod sinístro
pátuit.

Quartáque sexta féria, semel lactans
indícia sanctitátis prébuit.

Uti mundo qui cum posset, et
mundanum fucum nosset : mundus

mundum ténuit.

Omne spreta re patérna, mente
tendens in supérna : omnia desérui.

Ac most mortem sui patris, et
decessum sue matris : pégre
divértitur.

Et ad domos infirmórum, peste dira
perpessórum : féstine ingréditur.

Jesum Christum Deum clama,
signo crucis cunctos sanat sua
providéntia.

Ad quem venit vir beátus prorsus
fuit hic sanátus, dívina poténtia.

Civitátes Itéli, Rome, Longobárdie,
sanat suis précibus.

Hospitáli placéntie, percússus pestis
sílice : abjéctus e ménsibus.

Languens dum in silva sitit, fontem
Dus sibi mittit preosténsa nébula.

Parvus canis panes portat, a
Gotárdo et repórtat : cane viro régula.

Sic vir sanctus confortátur, dum
Gotárdo consolátur : in valle misérie.

Et per ángelum sanátur, qui a Deo
mittebátur Ráphael in nómine.

Postquam in Longobárdia, província
Angléria : pónitur in cárcere.

Ab ángelis fovebátur, et de celo
letabátur : visus miro lúmíne.

Rochus ibi vitam finit, cui Deus
dare sinit : tábulam per ángleum.

Que dívine scribebátur : scriptis auri
et ditátur, manu Dei sýderum.

Nomen Rochi infra scríptum, quod
a Deo fuit dictum : ut qui eam
décorant.

Pestis vincus depellántur sanitáque
his reddátur, qui eum commémorant.

Tu qui Deo es tam charus, et in
luce valde clarus : sana tuo fámulos.

Et a peste nos defénde, opem nobis
ac impénde : contra morbi stímulos.

Vir tam potens tam beátis cum
honóre collocátus : in celésti cúria.

Vot voce venerétur, ut per ipsum
nobis detur : nobis frui glória. Amen.

Secundum Mattheum. ix. [35.]

IN illo témpore. Circúibat Dó-
minus⁴⁷ Jesus omnes civitátes et
castélla docens in synagógis eórum, et
prédicans evangélium regni : et curans
omnem languórem et omnem in-
firmitátem. Videns autem turbas
misértus est eis : quia erant vexáti et
jacéntes sicut oves non habéntes
pastórem. Tunc dicit discíplulis suis,
Messis quidem multa : operárii autem
pauci. Rogáte ergo Dóminum messis :

ut mittat operários in messem suam.
⁴⁸Eúntes autem predicáte dicéntes :
quia appropinquávit regnum celórum.
Infirmos curáte mórtuos suscitáte,
leprósos mundáte, demónes ejícite,
gratis accepístis, gratis date. ⁴⁹Ecce
ego mitto vos sicut oves in médio
lupórum. Estóte ergo prudéntes sicut
serpéntes : et símlices sicut
colúmbe.

Offertorium. Ps. lxxxviiij.

Veritas mea et memória mea cum ipso : et in nole meo exaltábitur cornu ejus.

Secreta.

Munera tibi quésumus Dómine
obláta sanctífica et intercedénte
pro nobis beáto Rocho confessóre
tuo, per hec omnes scelérum nos-

trórum máculas placátus abstérge : et
sanitátem córporis et ánime nobis
tríbue. Per.

Communio.

Magna est glória ejus in salutári
tuo : glóriam et magnum de-

córem impónes super eum Dómine.

Postcommunio.

Sumpsimus Dómine tua sancta
beáti Rochi mérita recolénte
presta quésumus : ut ejus semper et

fidélium muniámur auxílio, et
magnífico proficiam exémplo. Per
Dóminum nostrum Jesum Christum.]

¶ *Pro sterilitate femine,*

tres devote orationes in missa quacunqve votiva dicende.

Oratio ante epistolam.

Om̄nipotens sempitérne Deus
qui matérnum afféctum : nec in
ipsa sacra vírgine María que
Redemptórem nostrum genuit dene-
gásti : concéde propícus ut éjusdem

sancte Dei genitrícis et beáte Anne
ejus matris précibus fámula tua *N.*
esse génitrix mereátur. Per éundem
Dóminum nostrum.

Secreta.

Sc̄uscipe Dómine preces nostras
cum munéribus hostiárum quas
pro fámula tua *N.* cleméntie tue
súpplíci mente deférimus : ut quam
afféctu⁵⁰ filiórum máxime in matrum

viscéribus indidísti : merórem infe-
cunditátis ab ea submóveas : et
concipiéndam sóbolem misericórditer
benedícas. Per Dóminum nostrum
Jesum Christum.

Postcommunio.

Eléstis vite munus accipiéntes
quésumus omnípotens Deus : ut
quod pro fámula tua *N.* deprecáti

sumus, cleméntia tue pietátis exaudíri
mereámur. Per Dóminum nostrum
Jesum Christum Fílium tuum.

¶ *Finis.*

Notes, pages [943]-[1034].

- ¹ ['habebat' 1526], SB-P:464.
- ² SB-P:466.
- ³ SB-P:467. has 'tertiam'.
- ⁴ [xxi. Octobris], SB-P:468.
- ⁵ SB-P:472.
- ⁶ ['festa' 1526], SB-P:473.
- ⁷ SB-P:473.
- ⁸ [*i. e. pneumate*], SB-P:475.
- ⁹ In SB-P:477.-478. appears also a table covering the years 1875-1999. It is reproduced in the Appendix, **XX**.
- ¹⁰ [*ex Portiforio 1526 desumpta*] SB-P:479. These two prayers appear in *Breviarium sive Portiforium* 1526:97v. ed.
- ¹¹ [contagión Mis. 1515, *forsan cogitatione*], SB-P:479.
- ¹² [*ex eodem Portiforio*], SB-P:479.
- ¹³ [laxare foeditatem Miss. 1504], SB-P:479.
- ¹⁴ SB-P:481.
- ¹⁵ [*His finitis et Officio Misse inchoato, cum post Officium Glória Patri incipitur, accedat Sacerdos cum suis ministris ad gradum altaris et dicat ipse confessionem, [diacono assistente a dextris et subdiacono a sinistris]. Hoc modo incipiendo, Et ne nos indúcas, &c. (Excerptum ex Missalibus).*] SB-P:481.] MS-1500:132v.
- ¹⁶ SB-P:482 emends 'dicat' to 'dicant' and adds the note ['*dicat*' Chev. et 1526]
- ¹⁷ [: sócia exultatione concébrant. Cum quibus et nostras voces ut admitti júbeas deprecámur, súpplici confessione dicétes.], SB-P:488.
- ¹⁸ SB-P:405.
- ¹⁹ ['Christi'], SB-P:497.
- ²⁰ ['et super ómnia' 1526], SB-P:497.
- ²¹ [*et aquam*' Mis.], SB-P:498.
- ²² [*inclinacione*] *facta*, SB-P:499.
- ²³ ['arbitrémur' Chev.], SB-P:503.
- ²⁴ ['sempitérna,' Chev.], SB-P:503.
- ²⁵ [1526 :—'suo reconsignans.' Chev.], SB-P:508.
- ²⁶ ['et ventis ac frigóri' 1526.], SB-P:511.
- ²⁷ ['cruci caro crúribus clavis' 1528.], SB-P:511.
- ²⁸ ['mílitis sed' 1526.], SB-P:512.
- ²⁹ In SB-P:515. is added the as a corrigenda (or as a clarification) '*dicitur sequens ad placitum* (vel) *dicitur una de subscriptis*.
- ³⁰ 1526, [SB-P:517.
- ³¹ SB-P:519. indicates 'relaxávit' with the note ['*relaxábat*' Chev.].

Notes.

- ³² SB-P:520. indicates 'modo' with the note ['more' *Chev.*].
- ³³ SB-P:523.
- ³⁴ SB-P:529.
- ³⁵ 'Propiciáre quésumus', SB-P:530.
- ³⁶ ['treicea' *Chev.*, 'traicia' 1526], SB-P:537.
- ³⁷ ['affectum' *Chev.*], SB-P:544.
- ³⁸ [Brev. 1526 :—'Vigilate : quia nescitis qua hora. *In Communi.*' *Chev.*] SB-P:544.
- ³⁹ This portion appears as 'Appendix' in SB-P:555-558. with the following explanation: 'Post Missam *de Nómine Jesu* in loco harum orationum (p. 544.) nonnullas missas exhibent Portiforia annorum 1526, 1555, &c.
- Inprimis'
- ⁴⁰ 1556-P:114v. ff.
- ⁴¹ SB-P:555.
- ⁴² SB-P:555.
- ⁴³ [seu 'mortalitate' Missal.], SB-P:556.
- ⁴⁴ 'Immisitque', *Vulgate*.
- ⁴⁵ 'ego', *Vulgate*.
- ⁴⁶ [Item, praeter priorem de eodem sancto in eodem loco quo noster posuit p. 544. additur altera—]
[SB-P:556.]
- ⁴⁷ 'Dóminus' does not appear in *Vulgate*.
- ⁴⁸ The reading skips to Matthew 10:7.
- ⁴⁹ The reading skips to Matthew 10:16.
- ⁵⁰ [quóniam affectum, or some such alteration of *Chevallon's* text, is demanded by the sense.] SB-P:554, erratum.